

The background of the cover is a photograph of a tall, square wooden structure, possibly a well or a small tower, situated in a forest of tall, thin trees. The structure has a purple rectangular panel on its front face and lattice-work on the sides. The sky is clear and blue.

El Camp Rodó

Abril 1998 • segon any • núm. 6
Revista trimestral. 250 pessetes

Publicació de l'Ajuntament de Camprodon

► Tema central: els vicaris
es confessen

► Patrimoni: *El repòs*, de Joaquim Claret

► L'entrevista: en Josep Pujol i Aulí

► Entitat: el Club de Tennis Camprodon

Saps on és

El concurs de *El Camp*

► Coneixes aquest lloc? Saps on és? Va, intenta-ho!!!

Entraràs en el sorteig d'un premi consistent en qualsevol llibre, CD, disc, casset o video, que pots escollir al teu gust.

► Si has identificat la fotografia, si *saps on és*, escriu la teva resposta i envia-la a:

Revista *El camp Rodó*
Concurs *Saps on és?*
Ajuntament de Camprodon
Plaça d'Espanya, 1
17867 CAMPRODON

PEP SARAIA

BASES DEL CONCURS

1.- Només s'admetrà una resposta per persona. Si una mateixa persona envia més d'una resposta, s'anul·larà la seva participació en el concurs.

2.- La persona guanyadora del concurs serà avisada per correu i/o per telèfon. A l'enviar la vostra resposta, és important fer constar amb claredat el nom, l'adreça i el número de telèfon on se us pot localitzar.

La guanyadora del concurs *Saps on és?* del núm. anterior és:

Montserrat Bertran Tenas

I la resposta correcta és: *Escut del pilar del monument a C. A. Torras*

Número 6. Abril de 1998
Publicació trimestral. 250 pessetes

CONSELL DE REDACCIÓ:

Jordi Berdala, Sílvia Planas, Joan Anglada, Pep Saraia, Meritxell Suriñach, Oriol Molas, Martí Pujol, Elena Moreno, Joan Busquets.

COL·LABORADORS: Josep Me Blanch, Rafael Dueñas, Lluís Gamell, Manel Guitart, Remei Margarit, Junta Club Tennis Camprodon, APA Llar d'Infants Vall de Camprodon.

DISSENY I MAQUETACIÓ: Meritxell Suriñach.

DIBUIXOS: Titot (La Xinxeta), Jordi Bosch "Barraca" (Tema Central).

FOTOGRAFIA: Pep Saraia, Fotografia Coma, Arxiu Municipal, Junta del Club Tennis Camprodon, Josep Me Corbella, família Morer (pàg. 17), Miquel Bertran (pàg. 16). *Fotografia de portada*: Pep Saraia.

CORRECCIÓ: Me Carme Cima.

La direcció de la revista *Camp Rodó* no es fa responsable de les opinions dels seus redactors i/o col·laboradors.

No es permet la reproducció total o parcial d'aquesta revista, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió a qualsevol forma o per qualsevol mitjà, sigui aquest electrònic, mecànic, per fotocòpia o per altres mitjans, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

© Ajuntament de Camprodon
Plaça d'Espanya, 1. - 17867 CAMPRODON
Dipòsit legal: B-36.519-1996

Fotolits: José Fernández
Imprès per Aggograf.

Editorial

La sortida d'aquest número, el sisè de *El Camp Rodó*, coincideix amb la fi del mes de març i l'inici de l'abril, aquest impàs entre el vell i fred hivern i la florida, retòrica, tòpica i esbojarrada primavera. El mes de març és un dels mesos del calendari sobre el qual hi ha més dites i refranys, com aquell de "març, marçot, mata la vella i la jove si pot", o aquell altre de "el sol de març escalfa el cap als burros".

Parlem de refranys, d'aquestes eines antigues fetes amb sol i serena, d'aquestes armes secretes de la història que condueixen la memòria

controvertit **Club de Tennis**, elitista i magnífic, decadent i bonic, d'aquí i de fora, blasmat i adorat des del seu naixement, perquè "mai no plou al gust de tothom".

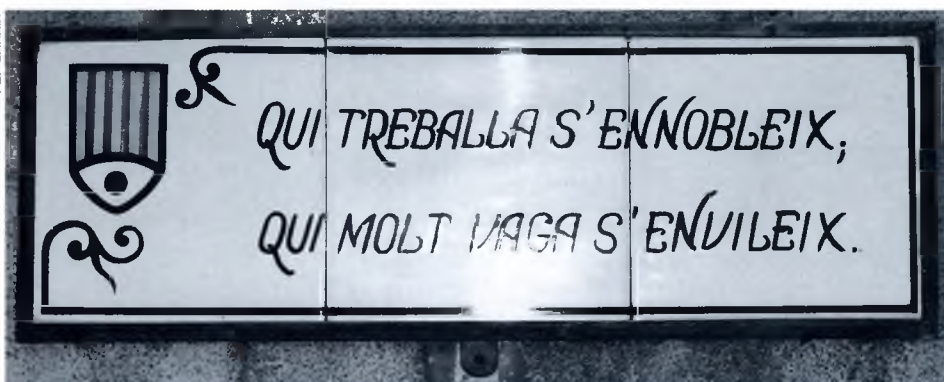
I deixeu-nos fer una mica de memòria de refranys adequats a la situació, com ara aquells que avisen que, a vegades, val més mesurar molt bé les paraules, perquè ja ho sabeu que "qui molt parla molt erra", o que "la paraula forada allò que no foradaria l'agulla", o que "no hi ha paraula ben dita que no pugui ser mal compresa"; però també alguns ens recorden la nostra condició de pecadors en potència, en dir-nos que "errar és d'humans, i rectificar és de savis", que "qui té boca s'equivoca, i qui té nas es moca". Diuen, també, que "qui no en remena no en trenca" i que "qui remena l'oli, les mans se n'unta", o que "sempre t'has de veure emmascarat per la paella bruta".

Hi ha refranys que parlen de l'error de l'exageració, i de la força de les coses, a vegades

insignificants, com ara aquell que diu que "com més petita és la nou, més remou mou". Amb sabiduria, ens diuen que cal fer un exercici d'intel·ligència i de comprensió, perquè "qui mal escolta, mal respon". Alguns ens parlen de la necessitat de prendre-s'ho tot amb sentit de l'humor: "si vols viure, de tot te n'has de riure". I sempre ens queda el del consol, que ens assegura que "tant com plou, el vent n'aixuga", o que "cada gota fa el seu fang", i el que ens anima a continuar malgrat les inclemències amb un "tor-nem-hi, que no ha estat res". Caldrà, però, que tots plegats recordem que més prudent és saber "nedar i guardar la roba", i que "entre poc i massa, la mesura passa". I aprofitant l'avinentsa, ja ho sabeu, que "la primavera la sang altera", i que "una flor no fa estiu, ni dues fan primavera".

I parlant de flors, de bon temps, i del bon humor que volem per a tothom, no oblidem, des d'aquí i des d'ara, que "no hi ha rosa sense espines"... □

PEP SARÀIA

col·lectiva. Els refranys, l'expressió més certa de la sabiduria popular, els missatgers de les petites coses de cada dia que no surten als llibres d'història. Els refranys, partidistes, tendenciosos, poc objectius però bàsics, plens d'una lògica aclaparant, han fet, i fan encara, tot i que sovint ho oblidem, el camí de la història amb nosaltres.

I és que hi ha refranys per tot, per exemple, per a recordar-nos la importància de la pròpia història, i és que ja ho sabeu, "qui perd la memòria perd la identitat"; per això en aquest número "ressuscitem" temes del passat camprodoní que havien caigut en l'oblit, com **els vicaris**, aquella mena d'àngels de la guarda dedicats, quan la figura de l'assistent social era encara una imatge futurista, a l'ajut social, a la "formació dels esperits joves" (amb més o menys encert i tendència), i a l'assistència a les tasques pròpies del "funcionariat parroquial"; i, per això, també us parlem en aquest número de l'escultor **Claret**, "ningú no és profeta en sa terra"; i us presentem, en l'espai *Entitat*, el

L'agenda

URBANISME

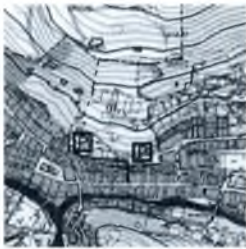
REVISIÓ DEL PLA GENERAL

SOLUCIONS GENERALS DE PLANEJAMENT

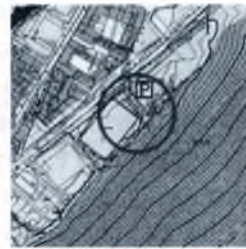
NOVA VIALITAT

NOVES AREES D'APARCAMNET

ZONES DE CREIXEMENT

PARCS ESPORTIUS O URBANS

PASSEIGS FLUVIALS

Al plànol superior: Solucions generals de planejament.

municipal

URBANISME

REVISIÓ DEL PLA GENERAL

Després d'uns intensos treballs previs, la revisió del Pla General entra en la seva darrera, i segurament més atractiva, fase.

Fins avui s'ha hagut d'analitzar el planejament existent, comprovar com havia evolucionat, i fer una nova cartografia digitalitzada, a més de fer els estudis econòmics i socials de la nostra vila. Tot això, per tal de tenir una base sòlida d'anàlisi d'on estem i on volem que vagi el nostre poble. En definitiva, es tracta de planificar el Camprodon del segle XXI.

Hem arribat, com dèiem, al moment de definir les grans idees, els grans objectius i quins són els camins per assolir-lo. Més tard, caldrà entrar en el detall i definir tots i cadascun d'aquests aspectes.

En el ple municipal del mes de febrer es va aprovar per unanimitat l'exposició al públic d'aquests criteris, a fi de que tothom els pugui conèixer i opinar sobre els mateixos, amb la possibilitat de fer propostes alternatives si es considera oportú.

El Camp Rodó pot ser una bona eina per explicar els trets fonamentals d'aquesta proposta, amb el benentès que, si s'hi vol aprofundir, el document es troba a la disposició de tothom a l'ajuntament, per qualsevol consulta o aclariment.

CRITERIS, OBJECTIUS I SOLUCIONS GENERALS PEL CAMPRODON DEL FUTUR

1) Reestructuració de la zona sud de la població

En el número anterior d'aquesta revista parlàvem de l'importància de les entrades a Camprodon. Es deia que l'entrada sud era, segurament, la més desestructurada. A fi d'ordenar aquesta zona, a l'hora de fer-la més dinàmica i més atractiva per la implantació de noves edificacions i activitats, es proposa:

- la construcció del parc urbà del Bac de la Vila
- fer les obres d'urbanització del Pla de Sant Ramon

- nou accés a la zona industrial i a l'estació d'autobusos
- configurar una vialitat transversal

2) Redefinició de les connexions viàries

De tothom és coneguda la dificultat de transitar pel casc antic de la nostra població. Cal trobar una solució per aconseguir un trànsit rodat més fluid a la nostra vila, alhora que cal potenciar el casc històric com a gran centre d'atracció comercial i històricocultural.

És necessari, doncs, definir la tantes vegades mal anomenada "variant", perquè justament del que es tracta no és de fer una variant, sinó una ronda urbana al voltant del casc històric. En definitiva, construir un nou carrer de l'any 2000 per Camprodon. Aquest és un element important que defineix aquestes propostes per la revisió del Pla General.

Aquest nou vial ens ha de permetre, per una part, alleugerir el trànsit rodat al centre de la població; el creixement d'una zona fins avui inaccessible, i, finalment, dotar d'aparcaments aquesta zona.

És important, per tant, definir bé aquest vial, fent que acompleixi els objectius abans exposats, ja que la seva execució és propera (està prevista per l'any vinent), gràcies a un conveni de la Diputació de Girona amb la Generalitat de Catalunya. Es tracta d'una inversió de 400 milions de pessetes, aportades íntegrament per la Diputació i, per tant, hem de ser prou hàbils per fer que siguin plenament rendibles per la nostra vila.

3) Establiment d'àrees d'aparcament

Seria irresponsable plantejar la construcció d'aquest nou vial sense abordar el tema dels aparcaments. És evident el dèficit en places d'aparcament que té el nostre poble: cal dotar d'àrees específiques estratègicament situades, de manera que permetin el fàcil accés dels automòbils des de les vies de comunicació a aquests aparcaments, i que estiguin situades al

REVISIÓ DEL PLA GENERAL

voltant del casc històric, a fi de poder arribar a qualsevol punt d'aquesta zona amb un curt desplaçament a peu.

La nova vialitat i la previsió de places suficients d'aparcament han de permetre el que, com dèiem, ha de ser un dels grans objectius d'aquesta revisió del Pla: la configuració del casc antic com a gran zona d'atracció comercial i històricocultural de Camprodon.

La situació d'aquestes àrees d'aparcament seria la següent:

- **darrera el carrer València**, al peu de la Costinyola i confrontant amb els darreres del carrer València i Ferrer Bàrbara. Serien uns aparcaments molt estratègicament situats, al bell mig de la població.
- **Enllà Ter**, al voltant de la zona del mas Ventós, serien d'accés directe al nou vial. Aquesta àrea es troba a menys de 100 m del pont Nou, i a 160 m de la plaça Dr. Robert mitjançant la construcció d'una pasarel·la.
- **Font Nova**, al capdamunt del passeig de la Font Nova i entre aquesta i la carretera de Molló. Podria tenir la doble funció d'àrea de descans i *picnic*, a més de la d'aparcament. El passeig de la Font Nova el comunicaria amb el centre urbà, i una nova pasarel·la de vianants directament amb el carrer Freixenet.
- **Mare de la Font**, amb l'ampliació dels avui existents, estarien situats a la zona de la Mare de la Font-Camp de la Vila, i tindrien un accés directe des de la carretera.

En total, es preveu la construcció de 615 noves places d'aparcament, que sens dubte atenen les necessitats actuals i les dels propers anys en aquest àmbit.

En la proporció adequada, el Pla General establirà petites àrees d'aparcament als nuclis de Beget, Rocabruna i la Colònia Estabanell, aquesta darrera per a residents.

4) Previsió de sòl per al creixement urbà

El Pla també ens ha de dotar de nous espais per al creixement urbà de la nostra població. Ha de ser un creixement ordenat i respectuós amb el nostre principal actiu, que és el medi natural.

Es proposen, en principi, com a **zones de creixement residencial**, la riba esquerra del Ritort, recolzat a l'eix de la carretera de Molló i a continuació de la urbanització de can Pascal. Una altra àrea seria la que es generaria al voltant del nou vial d'Enllà Ter i, finalment, una tercera zona per a usos residencials de baixa densitat, es situaria al Bac de Sant Pere. El creixement d'aquests espais ens ha de dotar de terreny per a fer-hi habitatges socials.

També es creu convenient preveure **terrenys per a usos industrials**. En aquest cas, es proposa la zona situada a continuació de la depuradora, prop de Les Rocasses. Caldrà, així mateix, completar la zona del Pla de Sant Ramon.

5) Parcs urbans i esportius

Parc esportiu de Can Pascal

Amb aquest nom es pretén definir una gran àrea destinada a usos esportius que ha de permetre l'emplaçament no solament del camp de futbol, sinó també del nou pavelló poliesportiu, pistes de tennis, aparcament i espais verds de lliure accés.

Parc urbà del Bac de la Vila

L'objectiu és crear un pol d'interès i d'activitat a la Vila de Baix, que compensi de la pèrdua d'atracció a causa del desplaçament del camp de futbol, i que coadjuvi a revaloritzar la part sud de la població.

Aquest pol estaria destinat a activitats lúdiques a l'aire lliure, i comprendria, a més de la Mare de la Font, la sistematització d'una àrea de prat pública, amb làmina d'aigua, així com una àrea per aparcament públic.

Plaça Dr. Robert, 10
Tel. 9972) 74 02 67

17867 CAMPRODON

ELECTRICITAT
COLLBONI
ELECTRODOMÈSTICS
50 ANYS AL VOSTRE SERVEI !

INFORMACIÓ MUNICIPAL

MUSEU ALBÈNIZ

Arrel de la celebració del 125è Aniversari del naixement d'Isaac Albènz, l'any 1985 l'Ajuntament va instituir els festivals de música que porten el nom de l'insigne compositor.

Aquests festivals, que s'han anat celebrant any rere any, han permès establir un estret lligam entre la nostra vila i els descendents d'Isaac Albènz.

Fruit d'aquesta relació, va sorgir la idea de crear el Museu Albènz a Camprodon. Podem dir que el que era un projecte s'està convertint en aquests moments en una realitat.

En el darrer Ple Municipal es va aprovar un conveni amb la família Alzamora (nets del músic), en el que es determina la donació d'un extens patrimoni d'Isaac Albènz, que constituirà el fons de l'esmentat museu.

S'ha arribat a un acord amb la Cooperativa Obrera Camprodonenca per instal·lar aquest museu als baixos de l'edifici del carrer Sant Roc, de forma provisional. Si les previsions es compleixen, podria estar en funcionament aquest estiu.

Al mateix temps, s'està treballant en el què ha de ser l'emplaçament definitiu del museu, que no seria altre que una part de l'edifici de Can Marquès, edifici en procés de reformes.

La consecució del museu Albènz és una important fita tan en l'aspecte cultural com d'atractiu de la nostra vila. Des d'aquestes pàgines volem agrair a la família Alzamora aquesta donació i la seva estima per Camprodon, així com també a la Cooperativa Obrera les facilitats donades per la ubicació provisional del museu.

PEP SARRIA

CANAL DE LA COLÒNIA

Avancen a bon ritme les obres de cobriment del Canal de la Colònia. En aquests moments comença a agafar forma el que serà el futur passeig a la riba del riu Ter. Recordem que aquesta obra està finançada per l'Ajuntament de Camprodon (mà d'obra) i els senyors Estabanell (material). També s'ha aconseguit una ajuda europea mitjançant l'INEM.

SENTÈNCIES SOBRE EL CAMP DE GOLF

El Tribunal Suprem va dictar dues sentències que anul·len la llicència d'obres que va donar l'Ajuntament de Camprodon l'octubre de 1988 i l'autorització de la Comissió d'Urbanisme.

Aquestes sentències són la confirmació del què, en el seu moment, ja havia dit el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i són una plena ratificació dels arguments expressats en el seu moment pel Grup Municipal Socialista de l'Ajuntament de Camprodon.

PEP SARRIA

Isaac Albeniz, 1
Tel. (972) 74 00 84

Cal Xec
EL REBOST DEL PIRINEU CATALÀ

17867 CAMPRODON
(Girona)

PRESSUPOSTOS 1998

En el Ple Municipal del 27 de febrer es van aprovar, amb sis vots a favor (PSC-IND-ERC i IC-EV) i cinc abstencions (CIU) els pressupostos de l'Ajuntament per l'exercici de 1998. Així mateix, es va aprovar, per unanimitat, el pressupost de l'hospital municipal.

D'aquests pressupostos, caldria destacar l'important partida per inversió (més de 131 milions de pessetes), i el fet que la meitat d'aquesta xifra vingui de subvencions i de diverses aportacions. Un tercer aspecte destacable i positiu és que no augmentarà la pressió fiscal sobre els camprodonins.

Aquests pressupostos també reflexen la voluntat de racionalitzar i, per tant, disminuir,

la despesa corrent, a fi d'alliberar recursos per poder ser destinats a inversió.

El pressupost total de l'Ajuntament per l'exercici de 1998 és de 328.908.295 pessetes, i el de l'hospital municipal és de 43.270.000 pessetes.

INVERSIONS PEL 1998

De les 328.908.295 pessetes del pressupost de l'Ajuntament, se'n destinaran exactament 131.004.072 a inversió, distribuïts de la següent manera:

► Parc urbà del Bac de la Vila - Urbanització del Pla de Sant Ramon

És l'obra més important d'aquests pressupostos. Es tracta de construir el parc urbà del Bac de la

RESUM DEL PRESSUPOST GENERAL DE LA CORPORACIÓ CONSOLIDACIÓ EXERCICI 1998 – AJUNTAMENT DE CAMPRODON				
<u>INGRESSOS</u>				
	Ordinari	Hospital municipal	Transferències internes	Total consolidat
Impostos directes	87.115.000	—	—	87.115.000
Impostos indirectes	8.000.000	—	—	8.000.000
Taxes i altres ingressos	77.256.469	29.900.000	—	107.156.469
Transferències corrents	49.249.223	8.160.000	—	57.409.223
Ingressos patrimonials	555.000	3.210.000	—	3.765.000
Alienació inversions reals	—	—	—	—
Transferències de capital	41.140.000	2.000.000	2.000.000	41.140.000
Actius financers	—	—	—	—
Passius financers	65.592.603	—	—	65.592.603
Total ingressos	328.908.295	43.270.000	2.000.000	370.178.295
<u>DESPESES</u>				
	Ordinari	Hospital municipal	Transferències internes	Total consolidat
Despeses de personal	78.044.000	28.800.000	—	106.844.000
Despeses béns corrents	67.290.000	11.420.000	—	78.710.000
Despeses financeres	11.212.564	1.050.000	—	12.262.564
Transferències corrents	23.087.425	—	—	23.087.425
Inversions reals	131.004.072	2.000.000	-2.000.000	131.004.072
Transferències de capital	1.000.000	—	—	1.000.000
Actius financers	—	—	—	—
Passius financers	17.270.234	—	—	17.270.234
Total desp. crèdits def.	328.908.295	43.270.000	2.000.000	370.178.295

C/. Bastiments, 7
Tel. (972) 74 09 61
Fax (972) 13 01 94

construccions
FREIXENET-CAMPRODON, S. L.

17867 Camprodon
(Girona)

PRESSUPOSTOS 1998

Vila, que descrivíem quan parlàvem del Pla General, i d'urbanitzar tota la zona del Pla de Sant Ramon. Per aquesta obra es compta amb subvenció europea i de la Generalitat → 78.743.519 pessetes.

▀ Carretera de Molló-Pont de Freixenet

Es tracta d'acabar l'obra iniciada l'any passat, l'arranjament de les voravies existents i l'eixamplament i construcció de noves voravies al pont de Freixenet → 8.700.000 pessetes.

▀ Camins municipals i reposició de vials urbans

Millora tan dels vials urbans asfaltats com dels camins del municipi → 4.000.000 pessetes.

▀ Canal de la Colònia Estabanell

Obra pressupostada l'any passat, que s'executarà aquest any i que consisteix en cobrir el canal al seu pas per aquest nucli → 4.640.000 pessetes.

▀ Camp de futbol i vestidors

Finalització de la construcció dels vestidors i de les obres complementàries del nou camp de futbol. Per aquesta obra es compta amb una subvenció de la Diputació de Girona → 12.000.000 pessetes.

▀ Pistes de tennis

Construcció de dues pistes de tennis al complexe esportiu de Can Pascal. S'ha sol·licitat subvenció a la Diputació de Girona → 4.000.000 pessetes.

▀ Museu Albèniz

S'obre una partida per la instal·lació del museu → 500.000 pessetes.

▀ Material de transport

Compra d'una motocicleta → 200.000 pessetes.

▀ Revisió del Pla General i Pla Especial de Patrimoni

Continuar els treballs de revisió del Pla General i del Pla Especial del Patrimoni, així com del catàleg de camins municipals. Es comptarà amb una subvenció de la Direcció General d'Urbanisme → 7.220.553 pessetes.

▀ Mobiliari urbà

Diverses actuacions de mobiliari urbà → 5.000.000 pessetes.

▀ Hospital municipal

Transferència a l'hospital per diverses inversions → 2.000.000 pessetes.

▀ Xarxa d'enllumenat públic

Treballs de millora i legalització de la xarxa d'enllumenat públic → 4.000.000 pessetes.

PEP SARAIA

**Pub
2000**

PATRONAT D'INICIATIVES ECONÒMIQUES

PEP SARFÀ

- Política de foment de la ocupació
- Organització de fires i mercats
- Suport a les estructures comercials
- Promoció turística de la vila
- Foment de les manifestacions d'activitats culturals, artístiques i lúdiques
- Divulgació del patrimoni cultural de la vila
- Organització de beques i premis
- Editar publicacions
- Foment de la participació ciutadana i suport a les entitats cíviques
- Normalització del català

Aquest patronat es va constituir el passat 5 de març, mitjançant la celebració de la I^a Assemblea General, de la que en formen part totes les persones i empreses relacionades amb l'activitat econòmica del nostre municipi, i les diferents entitats de Camprodon.

El Patronat Municipal d'Iniciatives Econòmiques és un organisme de descentralització de l'Ajuntament que té com a objectiu fer que la institució treballi conjuntament amb els sectors econòmics a fi de rendabilitzar els recursos tan humans com econòmics. Amb la suma d'esforços i amb la voluntat de treballar col·lectivament, serà sens dubte un actiu molt important en la dinamització del nostre municipi.

Les competències d'aquest patronat són molt amples, i s'ha marcat els següents objectius principals:

- Promoció global de la vila
- Política de foment i dinamització dels sectors econòmics

En aquesta assemblea es van ratificar els membres que representaven els sectors econòmics de la Junta Gestora com a membres de ple dret en la Junta del Patronat. Així doncs, la Junta ha quedat constituïda de la següent manera:

President: l'Alcalde, Esteve Pujol

Membres de la Junta:

en representació de l'Ajuntament:

Jordi Berdala, Josep Blanch, Josep Busquets, Josep Luengo i Domènec Pairó

en representació dels sectors econòmics i

entitats: Francesc Garcia, Josep Mª Güell, Josep Pujol Aulí, Ramona Pulí, Lluís Vilà.

Bac de Sant Antoni, s/n.
17867 CAMPRODON (Girona)
Tel. (972) 13 01 25

INFORMACIÓ MUNICIPAL

AVANÇAMENT DE LA PROGRAMACIÓ

CAMPRODON XIII FESTIVAL DE MÚSICA «ISAAC ALBÈNIZ»

Dies 1, 15 i 22 d'agost de 1998
Monestir de Sant Pere de Camprodon

Dissabte 1 d'agost

♪ DUO DE PIANOS, amb GENNADY DZUBENKO i JOAN AMILS. Obres de W. A. Mozart, J. Brahms i I. Albènz.

Dissabte 15 d'agost

♪ Orquestra simfònica BAYERISCHES LANDESJUGENDORCHESTER. Obres de J. Brahms, C. M. von Weber i L. van Beethoven.

Dissabte 22 d'agost

♪ ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL VALLÈS. Salvador Brotons, Director. Obres de C. W. Gluck, J. Haydn, L. van Beethoven i W. A. Mozart.

LLAR D'INFANTS VALL DE CAMPRODON

MATRICULACIÓ curs 1998-99

Us recordem que les inscripcions per al curs 1998-99 es podran fer, durant els mesos d'abril i maig, a les oficines de l'Ajuntament o a la Llar d'Infants

FE D'ERRATES

En el número passat de *El Camp Rodó*, l'article de la pàgina 42, "Una nova realitat solidària", elaborat per la Comissió de Solidaritat, agraiïa la generositat de les diferents institucions i entitats locals que van contribuir organitzant activitats durant l'acolliment del grup d'Ucraïna, l'estiu del 1997. A les esmentades, calia afegir-hi la col·laboració de la CORAL CAMPRODON.

ACLARIMENT

Us adonareu que en aquest número de la revista, hi manca l'escrit del grup municipal de CIU a l'Ajuntament.

Això respon a què no disposàvem d'aquest text en el moment de tancar la revista.

PEP SARRAIA

A càrrec de: *Àtics, S. L.*
Societat i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

☎ (972) 26 36 37

☎ i Fax: (93) 798 41 42

Informació: Ajuntament de Sant Pau de Segúries ☎ (972) 74 70 05

VIA ROMANA DEL CAPSACOSTA

UN INTERESSANT VIATGE PEL PASSAT

Serveis que s'ofereixen:

- ▶ Itinerari guiat per l'antiga via: amb sortida des de Sant Pau de Segúries fins al Pas dels Traginers (la Vall de Bianya). Recorregut a peu. Durada: 3 o 4 hores. Per a grups reduïts o per particulars. VISITA COMENTADA PER UN GUIA-ARQUEÒLEG.
- ▶ Tallers d'arqueologia
- ▶ Material didàctic (només per a les escoles)

Els grups de IC – EV

Un creixement sostenible i participatiu, la millor aposta de futur

Com sabeu, ja s'està treballant en la revisió del pla general del nostre municipi. Fins ara ens regíem pel pla del 1983, un pla que ja està esgotat pel pas dels anys. Sempre, una revisió d'aquesta eina bàsica de regulació del creixement d'un poble aixeca polèmica, però el que nosaltres voldríem és que portés debat, discussió, interès general, perquè en definitiva el que es debat és el nostre propi futur. Per això, és de vital importància de cara a les noves necessitats de Camprodon que fem algunes reflexions.

En primer lloc ens hem de plantejar si hem de créixer i de quina manera ho hem de fer. El terreny que queda per a l'expansió ja és molt minso. Un cop acabades les urbanitzacions de Can Pascal II i de la Forcarà l'únic lloc per on Camprodon podrà seguir edificant serà pujant muntanya amunt. I, és clar, se'ns planteja una qüestió ineludible: volem seguir creixent al preu que sigui?

Evidentment, la nostra resposta és clara: No. No volem destrossar el patrimoni natural que representa la principal font de riquesa de la nostra vila —un cop s'ha vist reduïda al màxim la industrial—, i no només amb criteris econòmics, sinó també ecològics. A més, segons el nostre punt de vista, no sempre hem d'expandir-nos, també cal dedicar esforços a conservar i rehabilitar el casc urbà. No podem permetre que els habitatges del centre vagin quedant buits i degradats com en un poble fantasma. Nosaltres proposem que sigui un creixement sostenible.

Aquesta reflexió ens porta a un altre tema també molt important. El creixement ha d'estar marcat per uns criteris globals que ajudin a mantenir aquesta imatge de poble que atrau el turisme que ens visita. Hem de ser conscients que som això, un poble. Justament, el que més agrada els forasters és la diferència essencial que hi ha entre un poble i el seu lloc habitual de residència. Hem de protegir la nostra imatge, fugint de la urbanització dura i de la construcció urbana que malmeten la nostra imatge. Tot això cal fer-ho justament en aquest moment de discussió del pla general. Hem de trobar l'equilibri entre aquest creixement sostenible i una uniformització dels criteris estètics que donin una visió de globalitat al nostre poble i la sensació que sabem el que volem. Hem de tenir una filosofia de poble, amb gust per la tradició, amb sentit de progrés, amb criteris estètics i amb el seny suficient per no caure en el "desarrollisme" d'altres èpoques.

A aquestes reflexions de caràcter general hem d'afegir-hi aquelles més concretes, però també importantíssimes per a la sensibilitat que desperten. D'una banda hi ha la previsió d'habitatge social. És difícil, però cal trobar una solució a les necessitats de la gent jove i amb pocs recursos. Fins ara ha primat la urbanització

de segona residència i s'ha oblidat la demanda d'aquesta altra construcció que no dóna tants ingressos, però que ha de ser prioritària.

Una altra previsió important i necessària és la de sòl industrial. Cal que Camprodon disposi d'un fons de sòl catalogat com ha industrial per, arribat el cas, una empresa es pugui instal·lar entre nosaltres. Tal com van les coses és difícil, però no s'ha de descartar mai una possibilitat d'aquestes característiques.

Vist que Camprodon és un poble turístic i que cada vegada hi ha més problemes per encabir l'allau de gent que ens visita, hem de resoldre el problema de l'aparcament. Ara bé, aquesta ànsia de trobar-hi solució no ens ha d'encegar i portar a crear-ne a qualsevol lloc. Hem de reflexionar molt serenament on han d'anar per tal que siguin pràctics, útils, però que no malmetin el nostre entorn.

Inevitablement, en la discussió d'aquest pla general hi ha un punt que segurament aixecarà molta polseguera: el desviament de Setcases. Per dues raons molt clares, l'impacte ambiental i l'impacte visual, nosaltres apostem clarament per un fals túnel. Primer perquè hem de protegir al màxim el verd característic del nostre entorn, també perquè creiem que hem d'evitar en la mesura del possible la trista imatge de les autopistes urbanes que tant proliferen arreu darrerament, i a més, perquè no podem minvar la qualitat de vida d'un sector del poble només per la necessitat de crear una nova via d'evaquació.

Hi ha més temes que cal tractar amb meticulositat en la revisió d'aquest pla general, per exemple què cal fer amb el camp de golf, que com sabeu s'ha demostrat que és il·legal i que caldria enderrocar les construccions que s'hi han fet. No és massa tard per fer complir la llei, s'ha d'intentar esmenar el mal fet buscant la millor manera que Camprodon tingui una compensació de desgreuge.

Però si bé tots aquests temes cal discutir-los i veure'ls des de diferents prismes, n'hi ha un que no té discussió possible, i és el fet que el nou pla general, la nostra nova eina de futur, ha de ser fruit de la pluralitat, del debat participatiu de tots aquells que volem el millor per Camprodon. Tots hem de poder expressar la nostra opinió, perquè en aquest debat ens hi juguem molt. Segurament, quan tingueu aquestes pàgines al davant ja estarà a exposició pública aquest pla general. Serà el moment oportú per exigir parlar-ne entre tots, fugint d'interessos especulatius, partidistes o particulars. Hem de voler participar en un projecte de futur pel bé comú i hem d'exigir poder-ho fer realment, abans que ens el donin amanit. □

l' Ajuntament

PSC

IND

ERC

Voluntàriament hem procurat no entrar en les deficiències de la gestió anterior, creiem que som aquí per tirar endavant el nostre poble, i no tant per anar explicant el malament que ho feien els nostres antecessors. Malgrat aquesta nostra voluntat, no s'entendria que no féssim una valoració del que són les recents sentències del Tribunal Suprem sobre el tema del camp de golf. Tan per la seva transcendència, com per la controvèrsia que va originar el tema, com per les seves conseqüències, ens veiem en l'obligació de donar a conèixer el nostre posicionament sobre el tema.

Anem una mica enrere i situem-nos a l'origen del problema, l'any 1988. Hi havia hagut un canvi de govern, CiU governava amb una còmoda majoria que va mal administrar; havia engegat una autèntica "caça de bruixes" de tot el que era la gestió anterior; es governava amb prepotència, sense escoltar ningú, i amb un cert menyspreu al grup de l'oposició. L'afer del golf és un clar exponent d'aquestes afirmacions.

És per aquest temps que un grup de persones van tenir l'interessant iniciativa de voler construir un camp de golf a Camprodon. El Grup Municipal Socialista saludava la notícia i s'oferia per ajudar a tirar endavant el projecte. L'aleshores govern municipal de CiU, en lloc de conduir bé el tema, tira pel dret i, com es diu popularment, "vol fer entrar el clau per la cabota", es tria un emplaçament problemàtic i, sense escoltar res ni ningú, aprova el projecte. De res varen servir els oferiments del grup socialista per buscar emplaçaments alternatius o, si aquests no eren possibles, per buscar la compatibilització de l'emplaçament triat amb els drets públics i amb la legalitat vigent. No s'escoltava, mai ningú no va contestar a aquests oferiments. Molt pitjor encara, a fi de justificar l'injustificable, es féu una campanya fàcil i falsa de desinformació, dient que l'oposició no volia el golf.

Varen arribar unes noves eleccions i, malgrat que el govern continuava en mans de CiU, es produïren uns resultats molt ajustats. El nostre grup féu llavors un nou oferiment per reconduir el tema i tancar-lo d'una vegada, proposant fer el que no s'havia fet en el seu moment: redactar un pla especial que determinés com es produïa la compatibilització del golf amb les característiques i drets públics de la zona. La nostra resposta fou rebutjada. Posteriorment, es produïa la sentència del

Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que desautoritzava el que s'havia fet fins aleshores. Nosaltres tomarem a insistir i, una vegada més, amb una irresponsabilitat preocupant, l'equip de CiU rebutjava novament la proposta. Les actes dels plens són testimoni del què diem.

Només es rectifica quan, des de la Direcció General d'Urbanisme de la Generalitat se'ns diu, a la vista de les sentències, que urgeix fer el tan reclamat Pla Especial. Però novament la tossuderia de no voler escoltar ningú fa perdre temps i diners. Amb total secretisme i sense voluntat d'arreglar les coses, es redacta el Pla Especial. Però el document aportat, en lloc de solucionar el tema, encara el complica més. La Generalitat, en vista del què s'ha fet, amb bon criteri retira el document. Una vegada més es va perdre temps i es van llençar 2 milions de pessetes, que és el que va costar la redacció del Pla.

Finalment, nou anys després, han arribat les sentències del Tribunal Suprem, que desautoritzen totalment el que va fer, en el seu moment, el govern municipal de CiU, i ratifiquen tots i cadascun dels arguments que en el seu dia va aportar el grup socialista. Què ens tocarà fer, ara? Doncs, ni més ni menys, que fer el que sempre havíem dit que calia fer: amb transparència, amb diàleg amb totes les parts afectades i amb respecte a les lleis, haurem de dotar-nos dels instruments urbanístics que defineixin com ha de ser la compatibilització de la instal·lació esportiva amb els usos i drets d'aquella zona.

Sortosament, l'actitud clara i ferma del Grup Socialista durant la legislatura 1987-1991 va fer que, des de la Comissió d'Urbanisme, s'obligués a l'Ajuntament a anar modificant el projecte que CiU volia tirar endavant i que, per tant, l'obra executada fos millor del que es pretenia fer. Aquest fet, avui, ajuda molt a trobar solucions. Les actituds prepotents mai són bones, en els propers mesos ens tocarà fer una feina que, si s'hagués escoltat, avui ja estaria feta.

S'ha perjudicat a tots: interessos públics i golf. Dos aspectes, aquests, bons per Camprodon, i que ara, amb una certa satisfacció, podem dir que, per primer cop, comencen a estar ben encarrilats i amb voluntat de trobar solucions satisfactòries per a tothom. □

Voldríem, abans de tot, presentar les nostres excuses tan a l'equip redactor d'aquesta revista com als lectors en general per no haver presentat cap escrit en l'anterior número de *El Camp Rodó*, cosa a la qual ens havíem compromès.

Agraïm, inicialment, la col·laboració i el suport dels diferents establiments i entitats, que a continuació anomenem, en la Diada Pro-Llar d'Infants celebrada el mes d'agost de l'any passat: **Excel·lentíssim Ajuntament de Camprodon, Hotel Edelweiss, Hotel Güell, l'Hotel de Camprodon, Hostal La Placeta, Hotel La Coma, Embotits Cal Xec, Embotits Casanova Germans, Carnisseria Colom, Carnisseria Tony, Formatgeria Etxalde, Galetes Birba, Restaurant Calitxó, Pizzeria Marechiaro, Antiga Casa Sala, Hostal La Cabanya, Restaurant Can Jan, Restaurant Can Rosa, Forn Cabanach, Forn Escolà, Fruites Germans Mercader, Supermercat Bon Preu, Supermercat Super Avui, Cava Montsarra, Pastisseria Pujol i Pastisseria Travesa.** I, igualment, a totes aquelles persones que han contribuït amb la seva presència i participació en el Concurs de Coques Casolanes i en el sopar popular. Gràcies a tots perquè ens heu permès aconseguir força millores per als més menuts de la Vall.

Però no tots els agraïments s'acaben aquí, ja que hi ha altres entitats que van descobrir la situació de la nostra Llar d'Infants i han dirigit la seva atenció cap a ella: la **Caixa de Pensions i Estalvis de Barcelona "La Caixa"**, la **Caixa de Terrassa**, la **Diputació de Girona** i el **Departament de Benestar Social**. Gràcies.

Aprofitem també el present escrit per assabentar-vos que hem adreçat una sol·licitud al Fons d'Educació i Promoció Cooperatiu que té la **Cooperativa de Fluid Elèctric de Camprodon**, i que va destinat a la formació professional dels treballadors, socis i fills de socis i, a més, que ha contribuït econòmicament, i amb molt d'encert, en la construcció d'una pista esportiva al

CEIP Dr. Robert. Per tant, esperem encara que ens responguin la nostra carta, que de ben segur serà una resposta positiva; si més no, aquest és el nostre desig. En el proper número d'aquesta publicació segurament podrem agrair la seva col·laboració.

A més, com molts heu pogut veure aquestes darreres festes de Nadal, vam organitzar participacions de Loteria Nacional i vam sortejar també tres paneres amb el sistema de lluminetes. Així doncs, agraïm la participació a tots aquells que hi van contribuir amb les seves aportacions, i també al **Bar Canigó, Fruites Germans Mercader i Peixeteria Carme** per permetre'ns tenir-hi exposades les paneres. Gràcies.

Després de tot aquest seguit d'agraïments, és hora que us fem coneixedors de quina és la situació actual de la Llar d'Infants. L'Ajuntament hi ha fet tot un seguit de millores que eren realment ineludibles (instal·lació elèctrica, folrament del terra, sanitaris, fusteria, material divers i creació d'una nova aula amb una nova educadora). Malgrat tot, encara queden bastants temes prou importants per solucionar: seguretat en l'accés al centre i a diferents dependències, pati, espai funcional i cuina; fets que quedaran resolts amb el necessari canvi d'ubicació d'aquest centre.

El passat mes de gener vam tenir una reunió amb l'alcalde, en la qual es va comprometre que aquest any 1988 s'iniciaria el projecte per crear la nova Llar d'Infants, i que sortiria pressupostada l'obra l'any 1999. Tal cosa ens satisfà perquè, per fi, solucionarem el problema que durant tants i tants anys ha anat patint el 1er. Cicle d'Educació Infantil: la mala ubicació i la infraestructura del centre.

Bé, només ens resta agrair la vostra lectura atenta i agrair de nou a tots aquells que han fet possible amb la seva contribució que la Llar d'Infants hagi reeixit i tingui, ara per ara, un horitzó més clar i millorable. Gràcies. □

♦ La Junta de l'APA Llar d'Infants Vall de Camprodon

MATIOSKA S.L.
EMPRESA DE SERVEIS

-NETEGES -JARDINERIA -CONSTRUCCIONS
-REPARACIONS -CANGURS -CÀTERING
-IMPORTACIÓ I CONSTRUCCIÓ DE CASES NÓDIQUES
DEMANI EL NOSTRE CATÀLEG !!

T.F. 908.597.755

Patrimoni

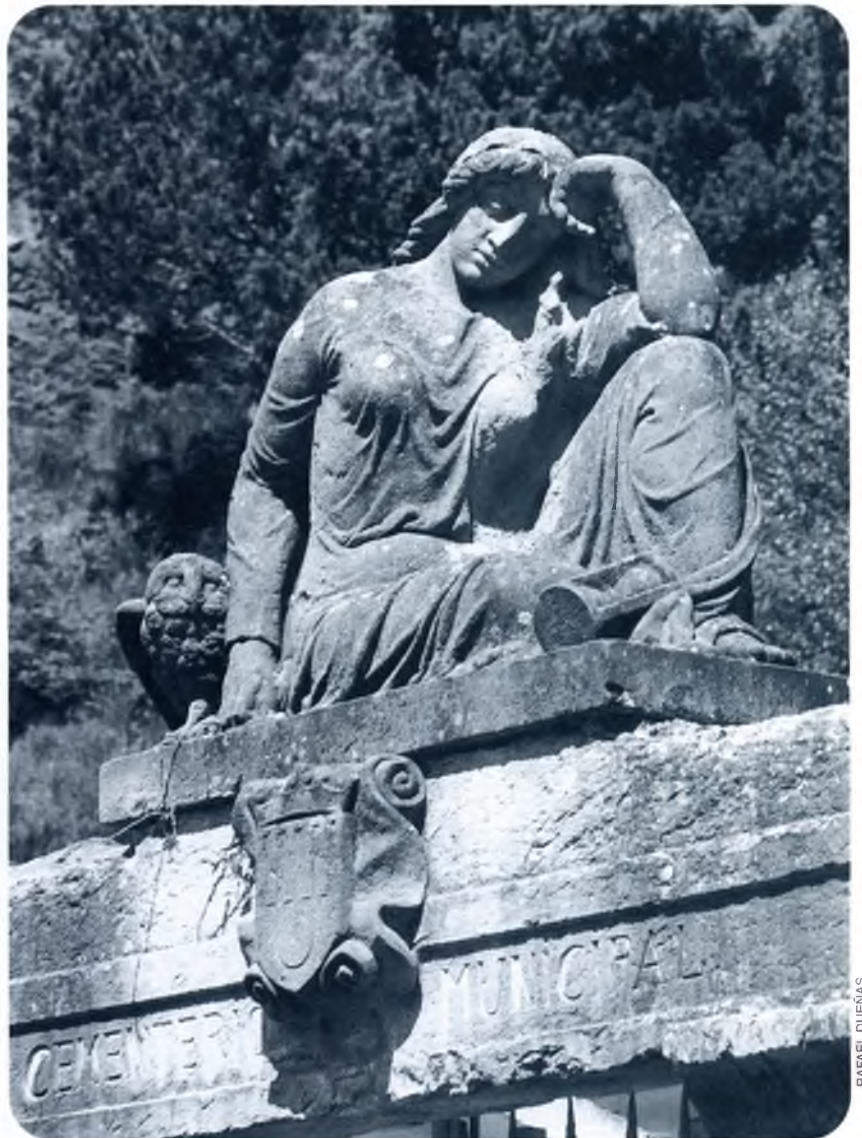
El Repòs, de Joaquim Claret

El cementiri es una institució del cristianisme. La paraula prové de la veu grega *koimeterion* (lloc per a dormir), i és específica del vocabulari cristià, que designa el terreny beneït on els fidels dormen el darrer somni a l'espera de la resurrecció.

Els cristians dels primers temps, seguint el costum dels hebreus i fonamentant-se en el dogma de la resurrecció, enterraven tots els seus morts. Un cop donada la pau a l'església, els cossos dels màrtirs foren traslladats als temples, i els fidels van voler ser enterrats al seu costat. El costum de ser enterrats a l'interior de les esglésies prové d'aquesta voluntat. El ritual, que en principi va ser aplicat a persones que morien com a sants, va seguir fent-se amb grans personalitats, i el privilegi acabà estenent-se als fidels en general.

En augmentar les poblacions, no va ser possible enterrar tots els fidels a les esglésies, per la qual cosa s'habilitaren per aquesta fi els terrenys immediats o més propers a aquestes.

A l'època medieval, els cadàvers van començar a tenir un destí diferent, segons fossin de persones senzilles o de persones influents. A Camprodon, a partir de 1676, coexisteixen diferents cementiris: el parroquial es trobava en aquesta època on actualment hi ha la plaça Sta. Maria, i això no canvià fins que s'urbanitzà la plaça,

Escultura "El Repòs", de Joaquim Claret

i el cementiri es traslladà al lloc on es troben les actuals escales i jardins d'accés a l'església del monestir de Sant Pere. A l'entorn del monestir hi hauria hagut el cementiri més antic.

Entenem per cementiri parroquial, segons el Dret Eclesiàstic, el de la parròquia del domicili del difunt, ja que era on el difunt rebia els sacraments. Aquesta regla tenia excepcions, que foren aplicades a Camprodon donada l'existència de dos cementiris més a la vila: el del monestir de Sant Pere (on rebien sepultura els monjos i la gent influent que ho demanava) i el de l'església del Carme (on s'enterraven les persones que no pertanyien a la parròquia de Santa Maria).

»L'escultura de la porta d'entrada és una figura de dona sedent, en actitud de meditació. (...) De tema figuratiu, representa el cos d'una dona jove, coberta de cap a peus amb un vel, amb un braç recolzat al genoll en actitud de profunda i intemporal reflexió envers un fet inapel·lable.

L'ordre de Carles III prohibint, per raons sanitàries, enterrar en els cementiris annexos a les esglésies i ordenant la construcció de nous cementiris fora de la població, fou aplicada al primer terç del segle XIX, encara que al termini del mateix segle pocs dels cementiris existents reunien les condicions exigides. El periòdic local camprodoní "La Montanya" del 27 de setembre de 1914 obre la primera plana fent-se ressò de la iniciativa municipal del trasllat del cementiri per insuficiència de l'existent fins al moment:

"serà pel nostre ajuntament la gloria de la total transformació del cementiri i monestir tota vegada que es faria impossible l'obra de restauració si abans no es pogué convertir en bella plaça tot l'espai del cementiri actual."

Des del mes de gener, era alcalde de la població Joan Sau i Santaló, metge de professió i coneixedor, juntament amb l'encarregat del projecte, Josep Mª Feliu, de les disposicions legals en vigor. L'iniciativa no va ser recolzada per tots els camprodonins i es van aixecar veus per intentar mantenir la situació com era. Però, finalment, les raons d'higiene i de decòrum es van imposar.

El pas següent era aconseguir el finançament del projecte, donat l'insuficient pressupost municipal.

L'acord amb l'Ajuntament de Freixenet per tal que la utilització del cementiri fos mancomunada, el cobrament de nous impostos i l'import de la venda de nínxols van fer realitat l'iniciativa. El terreny destinat per a construir-hi el nou cementiri va ser una superfície de 3.200 m² amb lleugera inclinació, a la vorera del camí de Molló per Can Moi i a la primera derivació del Torrent Fosc, prop de la casa de pagès de Salelles, al terme de Freixenet.

La fama com artista del fill de Camprodon Joaquim Claret Vallés i la seva presència a la vila, juntament amb l'amistat que li professava el Dr. Sau, van fer que li fos encarregada una escultura per a la porta del nou cementiri.

El dia 2 de maig de 1915 comencen les obres, i el 20 de gener de 1916 s'inaugura aquest nou cementiri, amb caire de gran esdeveniment, amb un recolzament important dels habitants de la vila, amb la presència dels regidors de Camprodon i de Freixenet i amb la benedicció de Mn. Josep Espigolé.

Joaquim Claret havia nascut a Camprodon el 1879. Als 14 anys, els seus pares l'enviaren a estudiar a Olot, a l'escola de Belles Arts, ja que el noi volia ser pintor. Deixeble del "vell Berga" Berga i Boix, acompanya a pintar al mestre Vayreda. Estudia a la

Llotja de Barcelona i, l'any 1901, havent complert

el servei militar, marxa a París.

Dos anys després entra com ajudant al taller de l'escultor

Arístides Maillol, on decideix definitivament la seva vocació d'escultor.

Resideix a un estudi llogat al Barri Llatí amb un amic de

Camprodon, en Patllari

Aymerich, que més tard arribarà a ser el seu cunyat.

Signa un contracte vitalici en exclusiva amb el marxant austríac Meyer Riefsthal, que el fa treballar per la Casa Imperial Alemanya, contracte que durarà fins el seu estroncament forçós al 1914. Exposa de forma continuada als Salons de Tardor i a la Societat Nacional de Belles Arts de París. La seva fama i el seu art es confirmen.

Es casa a París amb Anna Aymerich, el mes de juliol de 1914, i fan el viatge de nuvis a Camprodon. El dia 3 d'agost esclata la Gran Guerra, i el matrimoni Claret no torna a França, sinó que s'instal·la a Vic.

El monestir de Sant Pere, abans de la seva restauració al 1932-1933. A mà dreta, en primer terme, poden apreciar-se els nínxols de l'antic cementiri

»El pas del temps, els factors climàtics i l'abandonament han provocat l'estat actual de la talla. (...) Urgeix una actuació per preservar aquesta obra clau del nostre patrimoni municipal, creada per aquest important artista nascut a Camprodon.

L'encàrrec d'una escultura per part de l'Ajuntament de Camprodon és rebut per Claret amb satisfacció. Fa el primer model de l'obra en guix, i és exposat un temps a Can Pòlit, al carrer València. Al mateix temps, treballa en l'escultura de làpides per encàrrec de diverses famílies de Camprodon: Cabanach, Anglada, Rigat, que també seran col·locades al nou cementiri.

L'escultura de la porta d'entrada és una figura de dona sedent, en actitud de meditació. El tema no va ser rebut amb bons ulls per part d'alguns sectors de la vila, aixecant-se polèmica. En aquells temps, la iconografia de l'àngel era una de les més repetides en l'art funerari, mentre que el tema d'en Claret, clarament influenciat pel corrent artístic del Noucentisme, es considerava mancat de religiositat. El bon fer de l'alcalde Joan Sau va tancar raonablement les discussions.

El títol de l'escultura és "Repòs". De tema figuratiu, representa el cos d'una dona jove, coberta de cap a peus amb un vel, amb un braç recolzat al genoll en actitud de profunda i intemporal reflexió envers un fet inapel·lable. Al costat de l'altre braç hi trobem representada la figura d'una au, l'òliba, des de temps antics símbol de la nit, del fred i de la passivitat. Als peus de la figura, un rellotge de sorra caigut impedeix de manera sobtada seguir mesurant el temps, com a símbol de la interrupció que provoca la mort.

Va ser desig municipal que la col·locació de l'escultura de Joaquim Claret al llindar de la porta del nou cementiri representés un esdeveniment important, per la qual cosa es va fer coincidir amb un homenatge a l'alcalde Joan Sau, el dia 23 de juny de 1916. El Dr. Sau en el seu parlament, admirà el gran sentit artístic de l'obra d'en Claret, mostrant-li el seu agraïment i dolent-se de l'estat crític de l'erari municipal, fet que no permetia correspondre com es mereixia el resultat

*Inauguració del cementiri municipal, el 23 de juny de 1916
En primer terme, i d'esquerra a dreta:
el Dr. Sau, Joaquim Claret i diferents autoritats*

de les evidents actituds artístiques de l'artista.

El trasllat definitiu dels nínxols del cementiri vell al nou no es va produir fins l'any 1932, amb motiu de la restauració de l'església del Monestir de Sant Pere.

Fa, doncs, 82 anys que la figura del "Repòs" presideix, impassible, la porta d'entrada del cementiri municipal de Camprodon. I els anys, malauradament, han deixat la seva empremta en la magnífica escultura. Probablement, atès que l'escultura va ser esculpida al seu taller a la ciutat de Vic, Joaquim Claret va fer servir per aquesta obra "pedra del Figaró", roca sedimentària del grup de les sorrenques, amb un agent aglutinant poc consistent. El pas del temps, els factors climàtics i l'abandonament han provocat l'estat actual de la talla, coberta de líquens i amb algunes parts del cos (un dels pits) ja desengruades per l'efecte de l'aigua, i de difícil recuperació.

Urgeix una actuació per preservar aquesta obra clau del nostre patrimoni municipal, creada per aquest important artista nascut a Camprodon, les escultures del qual es troben repartides i admirades, la major part, per França; obres que estan presents en diferents museus (Girona, Olot, Barcelona, París...) i que ja formen part de la història de l'art al nostre país. □

Tema central

Sota el títol de *Els vicaris es confessen* hem confeccionat el tema central d'aquest número.

Són molts els vicaris que han passat per Camprodon, més dels que ens han ofert el seu testimoni, que trobareu en les pàgines següents.

Però, per manca d'espai, hem hagut de seguir un criteri: hem escollit els vicaris compresos entre el darrer enviat a Camprodon pel Bisbat de Girona, i tots els que vingueren després, un cop les nostres parròquies van passar a formar part del Bisbat de Vic, fins

arribar al darrer que hi va haver. L'estada d'aquestes persones al nostre poble abasta un període de gairebé 20 anys, que va de l'any 1956 al 1975.

Malauradament, hem de lamentar l'absència, per la recent defunció, del testimoni de Mn. Subirana.

Volem agrair l'excel·lent acollida i col·laboració que hem tingut per part dels nostres *darrers vicaris*: sense ells, aquest tema central que ara us oferim no tindria sentit. El nostre agraïment també per a Mn. Joan Soler Martín.

AL VENT, LA CARA AL VENT...

La meua edat escolar va coincidir amb els últims vicaris a Camprodon. El vicari era una mena d'assistent del rector. Dues persones amb el mateix objectiu i vocacions compartides: ensenyar i propagar la fe cristiana. No obstant, la imatge que en tenia de cadascun d'ells era diferent.

La del rector era la d'una persona més gran (d'edat), que anava amb sotana i que feia més respecte, més *por*. Cada no sé quan, els alumnes de l'escola havíem de passar per aquella caseta fosca i misteriosa, el confessionari, que era com entrar a la dimensió desconeguda i esquitjar les inexistents (per l'edat) entremaliadures. El repertori era sempre el mateix: "he fet enfadar els pares o mestres, m'he barallat amb els germans o amics, he dit paraulotes..."

El vicari, en canvi, pel fet de ser més jove, et semblava que era una persona més accessible i propera. Sovint vestia amb una americana i amb uns pantalons de tergal de tonalitats grises i, la majoria, amb ulleres de pasta negra.

Era un temps en què, un diumenge sí i l'altre també, no podies entrar al cinema perquè el full parroquial classificava les pel·lícules amb no menys d'un 3R. L'alternativa era el Casal Parroquial. Era allà, la primera casa al passeig de la Font Nova, on els vicaris muntaven la seva moguda. Allí es va formar una coral, s'organitzaven excursions, s'elaborava la revista ciclostilada *El Casal...* A més, podies anar a la biblioteca, a la sala de TV o a la sala de jocs (ping-pong, escacs, i altres).

Ara, de gran, t'adones que al darrera de totes aquelles activitats innocents, no tan sols hi havia una forma d'ensenyar i de propagar la fe cristiana, sinó també un cert compromís polític. No oblidem que la dictadura d'en Franco ens va privar dels drets i de les llibertats més elementals, així com de la identitat nacional i de l'ús de la llengua pròpia.

Com diu en *Raimon*, tots de cara al vent: uns buscant la pau, altres buscant la llum i altres buscant a déu.

Jo i molts de nosaltres, buscant la manera d'arribar a final de mes per pagar el que comprem a mitges amb la Caixa. □

Il·lustració: Jordi Bosch "Barraca"

➡ Joan Anglada

BAR CASAL

**CAFETERIA
Ma. Teresa**

Plaça Dr. Robert, 1
Tel. 74 02 86
CAMPRODON

els vicaris es confessen

Jordi Bachs i Comas

Bachs i Comas, Jordi

Nascut a Girona el 17-XII-1932.
Edat: 65 anys.
Vicari de Camprodon: del 20-VIII-1956 al 5-X-1957.
És casat, i treballa des de fa anys de Professor de Psicologia a la Universitat Autònoma de Barcelona.

» Vaig ser vicari de Camprodon des del 20 d'agost de 1956 fins el 5 d'octubre de 1957, substituint a mossèn Joan Martin Mejias. Darrera meu va venir Mn. Pere Devesa, quan les

parròquies de la comarca van passar al Bisbat de Vic.

Van ser anys de molt moviment de capellans, sobretot per les oposicions a la plaça de rector que s'havien celebrat a Girona. Feia poc temps que havia mort mossèn Tussell, sens dubte el rector més cèlebre que el poble ha tingut. Encara tothom en parlava i n'explicava anècdotes i facècies. Va substituir-lo Mn. Josep Oriol, un home tímid i tranquil, que va ser rector fins el 8 de novembre de 1956, quan va arribar el nou arxiprest, Mn. Lluís Feixas, que sempre em va tractar com a un company i a qui anomenava familiarment pare rector. La seva germana, Ramona, bona com un tros de pa, era una excel·lent majordoma.

Jo era jove, ple d'entusiasme, confiat, idealista, i un xic tocat pel paternalisme clerical de l'època. Em sentia afortunat i feliç de fer de vicari aquí dalt, una comarca que m'havia enamorat en els meus anys adolescents d'excursionista. Encara veia a ulls clucs, caminant riu amunt, allà on la vall s'obre, passat el passeig Maristany, l'alegria transparent de l'aigua saltant

entre còdols nets i brillants, els prats tan verds a banda i banda sota un cel blavíssim, els pollancre tan elegants a peu de carretera passat el poblet de Llanars. I allà dalt, els cims imponents de noms clars i sonsors: Balandrau, Pastuira, Fontlletera, Gra de Fajol, Bastiments, Rocacolom... Em sentia content i sabia que hi seria feliç.

M'agradava la gent, des de les "autoritats" i gent d'upa, vilatans i estiuejants, propietaris, fabricants i botiguers, fins a les persones més senzilles de pagès. Tothom em saludava, alguns potser de manera un xic obsequiosa i afectada (estàvem encara en plena època del nacional catolicisme), però també hi havia qui deia les coses sense embuts, discutint obertament de religió i de capellans, criticant sense contemplacions la convivència entre església i poder.

Dels personatges més característics recordo amb simpatia en Pep Xicola, el sereno del poble; en Joan *Samarra*, sagristà, campaner, enterramorts i escombriaire alhora: una institució; i el nunci de la vila, que feia la crida pels carrers del poble.

Pel que fa a la feina, la fama dels capellans era que vivíem molt bé sense fer res, tema llarg per dicuir. En tot cas recordo que, a més de la tasca tradicional de la parròquia (misses, batejos, casaments, funerals), el rector va encomanar-me la visita a les escoles i a la petita parròquia de Bolòs, depenent de la nostra, on s'havia d'anar a peu en cas de necessitat.

La sintonia amb els mestres de l'època era perfecte. Anava a les escoles a explicar una mica de

C/. València, 11
17867 CAMPRODON
(Girona)

CAN FRANÇA
ARTICLES DE PELL

Telèfons
Botiga: (972) 13 00 01
Part.: (972) 74 00 12

Jordi Bachs i Comas

doctrina, però els nois i noies segurament em recorden per les nades que vam aprendre i la festa de Nadal, a l'escola nacional, al costat d'un pessebre monumental que vam fer tots plegats.

Una altra activitat que vaig iniciar amb els nois del poble fou la Secció de Minyons Escoltes de la Verge de Núria, que va celebrar un campament de tres dies, el setembre de 1957, a la vall de Carboners.

Podria afegir-hi el salpàs a totes les cases de pagès (aleshores habitades) del terme parroquial i el "compliment" de la Pasqua a Bolòs, on més d'una vegada havia baixat acompanyant al Dr. Freixa, quan l'avisaven per atendre a un malalt.

Hi havia també la benedicció del terme des de l'oratori de Sansió, al capdamunt de la Costinyola, i els aplecs i festes de Camprodon i de la comarca, dels quals guardo un deliciós sabor (i no solament dels àpats que s'hi feien!).

Finalment, la meua gran afició a la muntanya i a l'esquí feia que m'hi escapés sempre que podia, sol o en companyia: no és estrany que en Sidro rellotger, amb el seu enginy, m'anomenés "el vicari xafa-rocs".

Van passar els anys i els esdeveniments em van fer replantejar de soca-rel el meu projecte vital i el meu compromís amb la institució eclesial, que no sabia ni sap resoldre el problema del celibat i el treball dels capellans.

Però això ja és una altra història. La meua de vicari a Camprodon no la canviaria per res al món. Dóno gràcies a Déu que hagi tingut continuïtat fins

A la fotografia inferior, Mn. Jordi Bachs a l'entrada de Setcases, durant una excursió a Ull de Ter, la primera setmana de la seva estada com a vicari a Camprodon (agost del 1956). L'acompanyaven, d'esquerra a dreta, en Toni Suriñach (escolà), Mn. Dorca, en Marià Bertranpetit i el mestre de Setcases.

avui: ho dec sobretot a l'amistat fidel amb una família entranyable que vaig conèixer aleshores.

Camprodon s'ha transformat de dalt a baix en un clima innovador de canvis polítics, religiosos i socials. Són altres temps i noves generacions, en un context social més democràtic i esperançador.

Ara, el que no ha canviat és el perfil meravellós de les vostres muntanyes i la verdor dels vostres prats sota el cel blau. Guardeu aquest tresor, camprodonins i camprodonines: és ben vostre... i un xic també dels que us estimen! □

Jordi
Piscina
Pàrquing

HOTEL
MARISTANY
RESTAURANT
* * *

passeig Maristany núm. 20
17867 CAMPRODON
Tel. (972) 13 00 78
Fax (972) 74 07 78

Pere Devesa i Palomera

Devesa i Palomera, Pere
Nascut a Les Masies de
Voltregà el 18-X-1932.
Edat: 65 anys.
Vicari de Camprodon: del 15-X-
1957 al 8-I-1962.
És sacerdot, i actualment és
el rector de Tona, comarca
d'Osona.

Camprodon va passar al Bisbat de Vic, i puc dir que vaig ser el primer vigatà que fou nomenat vicari de Camprodon.

Feia unes dues setmanes que estava a Camprodon i un dia, a l'entrada de fosc, hi havia una mica de broma baixa i, no recordo qui va ser, que em va dir: "es nota que ara som de Vic perquè abans no hi havia mai boira i ara no ens la podem treure del damunt". Recordo que al mes següent, a la festa major de Molló, entre els capellans veïns i els que eren fills del poble, érem onze, i jo, l'únic vigatà, però no se'm varen pas menjar. A l'any següent, més o menys, ja érem tants a tants.

La meva feina consistia en celebrar cada dia missa, i fer totes aquelles feines pròpies del sacerdot: enterraments, bateigs... Durant la setmana, anava a les diverses escoles i passava classe per classe fent doctrina —així ho anomenàvem llavors—. Alguns anys organitzava un casal d'estiu per a la mainada del poble, amb l'ajuda del que ara és bisbe de Tarragona, Mn. Lluís Martínez Sistach, que llavors era seminarista. La relació amb la gent del poble era molt familiar, coneixies tothom.

A la fotografia superior, Mn. Pere Devesa batejant una criatura.

» Vaig ser vicari de Camprodon des del dia 15 d'octubre de 1957 fins el 8 de gener de 1962. El dia 1 d'octubre de l'any 1957,

Han passat molts anys de llavors ençà, però encara conservo molts bons records d'aquest bonic poble.

Per exemple: la missió que es va celebrar, si mal no recordo, pel març del 1960. Teníem moltes trifulgues per enregistrar els programes radiofònics que a continuació emetíem per l'emissora, durant els dies que estàvem preparant la missió. Recordo especialment aquell guió humorístic, dirigit pel Sr. Millan, entre un *culé* (en Xavier Suriñach) i un *madridista* (el del Metro), que va ser força comentat.

També, durant el meu temps d'estada a Camprodon, es va celebrar el centenari del naixement d'Isaac Albèiz. Hi va haver alguns concerts memorables, com el de Rosa Sabatés, que va interpretar tot un seguit d'obres del músic nascut a Camprodon. En aquella ocasió va tenir lloc la inauguració del monument dedicat a Albèiz, instal·lat en un extrem de la plaça de Santa Maria. I, fins i tot, recordo la vinguda de Joan Carles de Borbó, un 18 de juliol, després de fer-nos esperar hores —llavors tenia uns 22 anys i encara no era el príncep d'Espanya.

Des que vaig marxar pel gener del 62, he tornat diverses vegades a visitar aquest poble, del qual en guardo molt bon record, però a mesura que han anat passant els anys, cada vegada han estat més espaciades les meves visites. L'última va ser per l'enterrament de Mn. Julià Pascual.

Crec que la meva estada a Camprodon, potser per tractar-se del primer destí com a sacerdot, em va marcar molt en la meva vida.

A tots, doncs, una salutació molt afectuosa i dir-vos que, després de tants anys, encara us recordo. □

C/. Catalunya, 15
Tel. (972) 13 02 84

L'ESPÍGOL
FLORISTERIA

17867 CAMPRODON
(Girona)

Josep Mª Grau i Pujols

» **D**e veritat em plau correspondre a la vostra amable invitació. La meua estada a Camprodon la recordo amb certa enyorança, ja que només dos anys (del 8 de gener de 1962 al 30 de gener de 1964) van ser suficients per considerar-me un més del poble.

Records? La tira. Tenint en compte la limitació d'espai, per no allargar-me, us en faig un petit ventall.

Contemplant el poble, les seves valls i muntanyes, em deia "que bonic que és això, sembla talment una petita Suïssa". No tenia cap inconvenient de manifestar-ho al primer que podia.

La clau que m'obrí la porta per conèixer la gent del poble i els estiuejants va ser la facilitat de treballar amb els infants, joves, adults i malalts. Si no recordo malament, era l'únic vicari d'aquelles contrades, i la feina no l'acabava mai: escolans, caramelles (dirigides pel Sr. Bertranpetit), organitzar partits de futbol, obres de teatre (sota la direcció del Sr. Tenas), malalts, cercles d'estudi, etc.

No totes les energies les gastava en el lleure, sinó que les compartia, i molt, a la vida parroquial: celebracions litúrgiques, sagraments, despatx i altres.

El primer estiu entre vosaltres va ser molt eixut, ni una gota d'aigua, tot el contrari de l'any següent que semblava recuperar l'aigua de la tongada passada.

Un d'aquells hiverns no caigué ni un borralló de neu, però sí que va nevar a Barcelona, com ho deuen recordar molt bé els de la ciutat comtal, pels inconvenients que els ocasionà.

Una impressió ben personal: els primers mesos de conviure amb vosaltres trobava que la gent era un xic tancada, potser per la manca de comunicacions, però acte seguit em vaig adonar que no sou així, tot al contrari, molt francs, oberts, i que hi podia confiar plenament. □

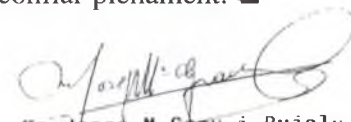
Grau i Pujols, Josep M^a

Nascut a Gurb l'11-2-1936.

Edat: 62 anys.

Vicari de Camprodon: del 8-I-1962 al 30-I-1964.

Actualment és el rector de Bellprat, prop d'Igualada, a la comarca de l'Anoia.

Mn. Josep M. Grau i Pujols

A la fotografia superior, Mn. Josep Mª Grau, amb un grup de nens cantant caramelles a la plaça Sta. Maria.

Fàbrica de mobles

Martí Magret

Crta. Sant Joan, 21
Telèfons: 972 74 01 81 i 74 01 48

17867 CAMPRODON
(Girona)

Jordi Vigué i Vinyes

Vigué i Vinyes, Jordi
Nascut a St. Hipòlit de Voltregà el 1942.
Edat: 56 anys.
Vicari de Camprodon: del gener del 1966 al setembre del 1967.
Està divorciat, i té dos fills.
És director editorial i viu a Barcelona.

» Vaig arribar a Camprodon a mitjan gener de 1966 i me'n van fer fora cap al final de setembre de 1967.

La feina "oficial" d'un vicari era clara: dir missa, confessar, batejar, casar, visitar els malalts i els col·legis i ajudar al rector

en totes les tasques que comporta l'administració i el manteniment religiós d'una parròquia. Això era el que en aquella època se t'exigia i, si feies això, ja havies complert i no tenies problemes, ni amb els teus superiors ni amb els poders establerts o fàctics d'aquell moment. És a dir, millor que et limitessis a ser, més o menys, un funcionari de l'Església.

Això, però, que ben poc tenia a veure ni amb la lletra ni amb l'esperit de l'Evangeli, de cap manera no podia ésser l'objectiu d'una persona mínimament sensible, arrelada al seu país i a la seva gent, i que, per un ideal molt més ambiciós i consistent, s'havia jugat els millors anys de la seva vida. Aquesta actitud des dels meus anys de seminari m'havia creat innumerables problemes amb els meus superiors i, sobretot, amb el bisbe, amb el qual mai, ni en una sola ocasió, havíem estat d'acord.

Jo sóc de la Plana de Vic. En aquella època hi havia allí, en general, una gent beata i poc sincera, una manera de ser que sempre he rebutjat. Tot just arribat a Camprodon, vaig descobrir una gent molt diferent. Lluny de sentir-m'hi foraster, de seguida vaig trobar-m'hi acompanyat. Una gent oberta, transparent, amb moltes qualitats per explotar, amb ganes i amb grans possibilitats de fer moltes coses. Tot i els problemes de salut que jo tenia en aquells moments, era clar que davant aquell panorama tan falaguer que m'oferia la gent de Camprodon, que se m'havia obert totalment i que, ben desinteressadament, m'havien fet el millor regal que em podien fer, la seva amistat, jo era obligat a correspondre, a donar-me a ells en cos i ànima, sense escatimar res que pogués estar a les meves mans.

Retalls

"Jo era jove, ple d'entusiasme (...)
Em sentia afortunat i feliç de fer de vicari aquí dalt, una comarca que m'havia enamorat en els meus anys adolescents d'excursionista." (Jordi Bachs)

"Crec que la meua estada a Camprodon, potser per tractar-se del primer destí com a sacerdot, em va marcar molt en la meua vida." (Pere Devesa)

"Contemplant el poble, les seves valls i muntanyes, em deia «que bonic que és això, sembla talment una petita Suïssa»." (Josep Mª Grau)

"E que més recordo és el contacte personal amb tota mena de gent, tertúlies i tertúlies que acabaven a altes hores de la matinada; que, des del primer dia, el jovent em tingués com un més de la colla" (Jordi Vigué)

"Eren moments apassionants, tan des del punt de vista de la religió com polític. Penso que aquesta tensió i aquesta passió s'han anat refredant." (Joan Homs)

"La pagesa que venia a confessar-se
Lels diumenges al matí amb bafarada d'all." (Pere Fradera)

"Em plau recordar aquell Camprodon quiet de les tardes de tardor, qui sap si la veneració que ara sento pel silenci no es va envigorir amb les vivències amb què la natura m'alimentava en aquells moments!" (Jaume Casas)

C/. Catalunya, 13
17867 CAMPRODON

**Restaurant
LA MURALLA**

TEL. 74 09 00

Especialitats en Peix

Jordi Vigué i Vinyes

Però, per on començar? Doncs per qualsevol cosa que fes que els camprodonins es trobessin i treballessin per a ells mateixos i per al seu poble, amb visió de present i de futur.

Així doncs, sobre algunes bases ja existents, vàrem engegar algunes activitats que ens obligaven a veure'ns, a discutir, a pensar, a lluitar,...en fi, a tractar-nos i unir-nos. Es va revitalitzar la coral, es crearen dues colles de sardanes, es muntà un grup de teatre, etc. De cara a la mainada, es va organitzar el Casal Parroquial, amb diferents seccions, on tothom hi pogués acudir i trobar-hi l'activitat que més li agradava.

I, malgrat molts entrebancs, dificultats de tota mena i els esforços del governador de Girona per evitar-ho, es va dur a terme un curs de català, que va tenir una gran i fidel assistència, i que havia d'ésser l'arrencada de tot un conjunt d'activitats encaminades a mantenir viva la consciència de la nostra identitat catalana. Tot això tenia com a ressò "El Casal", portaveu de tota l'activitat que es desenvolupava i tribuna oberta a tothom qui hi volgués exposar les seves idees.

L'esperit que entre tots vàrem crear i els èxits i el bon acolliment que les nostres activitats varen merèixer, feren que, ben aviat, pràcticament tot el jovent s'aixoplugués en allò que havíem batejat com *Agrupament Tots Junts*, un nom potser tòpic, però prou definitori del sentiment que ens movia. L'empenta i els ànims del jovent estiraren tot seguit la simpatia i el suport dels adults.

Crec, modestament, que tots junts, en molt poc temps, vàrem aconseguir que Camprodon vibrés, tingués alegria, ganes de fer coses i moltes idees. I tot això sobretot entre el jovent. Comptàvem amb molta gent... i molt sana. Un panorama francament fascinant, ... massa bonic, però, pel que semblava.

Aquells eren uns moments complicats. L'Església oficial mai no va estar a l'alçada. I, en l'àmbit civil, la gent que tallava el bacallà era realment poca i, en general, no gaire ben acceptada, però tenien molt poder, gairebé tot el poder. Tot allò per a ells era inacceptable i molt menys encara perquè no ho podien manipular al seu aire. Es varen bellugar i amb l'ajut del governador de Girona varen aconseguir que el bisbe m'arranqués de Camprodon.

D'aquella època en recordo tantes coses que es absolutament impossible fer-ne esment aquí. El que més recordo és el contacte personal amb tota mena de gent, tertúlies i tertúlies que acabaven a altes hores de la matinada; que, des del primer dia, el jovent em tingués com un més de la colla; confidències molt íntimes encara ben presents; vetllades plenes de caliu a cases particulars, compartint l'amistat, la franquesa i la simpatia; les moltes invitacions que rebia de la gent per sopar a casa seva i que en realitat no eren altra cosa que una excusa per fer-me partícip del seus problemes, preocupacions o interrogants.

La gent de Camprodon se'm va buidar totalment, molt més del que mai ningú no s'hauria pogut imaginar. És infinita la quantitat de coses que he d'agradir a persones humils però amb un cor immens, molt millors que no pas jo, i que em donaven mil voltes per tots costats, de les quals vaig aprendre molt més del que jo havia pogut trobar als llibres.

Posat a recordar, una anècdota que m'emocionà: El mateix dia de deixar Camprodon, un diumenge, després de la missa de dotze, dues de les persones més influents de la vila i que havien col·laborat positivament perquè em fessin fora, varen venir a la rectoria a acomiadar-me i, amb llàgrimes als ulls, em demanaren que els perdonés.

Sempre he cregut que aquelles llàgrimes eren sinceres.

PERRUQUERIA HOME-DONA
TRACTAMENTS CAPILARS
MAQUILLATGES
MANICURES

Detalls ✂

complements
bijuteria
regals

Plaça Santa Maria, 10
CAMPRODON
Tel. 972 74 13 40

Pel que fa a la meva relació actual amb Camprodon, es pot dir que no hi he tornat. Molt poc després d'haver-ne marxat, per si volia venir a passar alguna temporada, em regalaven un terreny i una casa a les afores, en plena naturalesa. Malgrat tanta generositat em confoia, no vaig acceptar perquè em semblà que allò complicaria les coses i, sobretot, la tasca d'aquells que vinguessin darrere meu. Camprodon és i ha representat tant per a mí que només de pensar-hi em fa mal.

Sóc un sentimental i la meva marxa de Camprodon em va fer un gran mal. Malgrat els 30 anys transcorreguts, encara ara, quan recordo aquella època i, sobretot, aquella gent, no puc evitar que els meus sentiments flauegin i que l'emoció em trenqui i em faci plorar la meva sort. El destí em portà un dia a Camprodon, on vaig tenir

A la fotografia superior (feta l'agost de 1967), Mn. Jordi Vigué, amb les dues colles de sardanes de l'Agrupament Tots Junts, "Muntanyenca" i "Som i serem"

unes sensacions i uns moments fantàstics, sens dubte, els millors de la meva vida. Però el mateix destí, arran de Camprodon, em donà un cop del qual encara no he aconseguit refer-me. La qual cosa vol dir que en tot allò hi havia compromès la meva vida i la meva persona.

Quantes vegades m'he preguntat: què tindrà aquest país, què tindrà la gent de Camprodon que al cap de tants anys el seu impacte sobre mi encara és tan viu com el primer dia? Jo em vaig enamorar de Camprodon com mai ningú no s'ha enamorat. Però Camprodon és l'amor impossible de la meva vida. □

C/. València, 14
Tel. (972) 74 00 97

PLANAS

JOIERIA – RELLOTGERIA

17867 CAMPRODON
(Girona)

Joan Homs i Campàs

Homs i Campàs, Joan

Nascut a Les Masies de Voltregà el 10-IV-1942.

Edat: 56 anys.

Vicari de Camprodon: de 1967 a 1969.

Actualment és professor a l'Institut de Manlleu i al col·legi Sant Miquel de Vic, i director del casal d'Església de Vic.

» Vaig néixer a Les Masies de Voltregà el 10 d'abril del 1942. Vaig estudiar al Seminari de Vic i a la Universitat de Deusto.

Després de Camprodon he estat vicari i professor del col·legi parroquial de Sant Hilari Sacalm durant sis anys; director del col·legi del Seminari de Vic, set anys; i Delegat episcopal d'ensenyament durant 10 anys.

Actualment, sóc professor de religió a

l'Institut de Manlleu, de català al Col·legi Sant Miquel de Vic, i director del Casal d'Església de Vic.

En l'època de Camprodon, la parròquia aglutinava moltes de les activitats del poble. La meua feina consistia en l'administració de sagraments, catequesi, atenció als malalts, classes de religió a l'escola, classes de francès al col·legi de les monges, reunions i activitats amb l'agrupació de jovent, tirar endavant la Coral (en Cisquet hi va fer una bona feina), i tirar endavant la revista *El Casal* (aquí, entre d'altres col·laboradors, voldria destacar el bon amic Manel Pujol "Falet").

Els meus records de Camprodon són immillorables, tot i que era el meu primer destí, i que la meua arribada va ser difícil. Venia a substituir en Jordi Vigué, la marxa del qual havia provocat una petita revolució. El poble estava dividit i jo em vaig trobar al mig. Però la gent em va ajudar; sobretot voldria recordar la Mercè i en Martí de la pastisseria, que en aquells moments van ser uns amics impagables i que amb el temps van esdevenir, més que amics, familiars.

Eren èpoques d'efervescència, d'activitats; el jovent era molt actiu, estava motivat.

Organitzàvem festivals de cançó, teatre, sessions de cine forum (amb participació de la policia). Recordo especialment les tertúlies a la pastisseria amb en Manel, en Martí, la Mercè, en Lluís Serrahima, la Remei Margarit, el Dr. Freixa i la seva senyora, etc. Eren moments apassionants, tan des del punt de vista de la religió com polític. Penso que aquesta tensió i aquesta passió s'han anat refredant, i potser és el que trobo a faltar més en el jovent d'avui, salvant, evidentment, les excepcions.

La meua relació amb Camprodon ha continuat. Durant anys he passat part de les meves vacances a Camprodon amb els meus bons amics Martí, Mercè i fills. Últimament no hi vinc tan sovint, però a través d'ells segueixo la vida del poble. Des que en vaig marxar m'he sentit sempre camprodoní, i en mi hi teniu i hi tindreu sempre un bon propagandista del vostre poble. □

A la fotografia superior.
Mn. Joan Homs.

C/. Monestir, 28
Tel. (972) 13 01 40

Sugaderia
monestir
MONTSE NOGUÉ i BONAMAISON

17867 CAMPRDON
(Girona)

Pere Fradera i Marcet

Fradera i Marcet, Pere
Nascut a Barcelona el dia
1 d'octubre del 1941.
Edat: 57 anys.
Vicari de Camprodon: del setembre
del 1969 a l'estiu del 1971.
Capellà del Bisbat de Vic,
actualment és el rector de
Calaf, comarca de l'Anoia.

» El 28 de setembre de 1969 era ordenat capellà a Ripoll. Al cap d'una setmana, anava destinat de vicari a Camprodon, rellevant Mn. Joan Homs.

El rector era Mn. Josep Fitó.

M'hi vaig estar fins a l'estiu del 71.

El vicari —figura eclesiàstica avui en extinció— era el col·laborador del rector en les tasques pastorals de la parròquia. Generalment, era un capellà jove i, consegüentment, hom li confiava la missió d'atendre el jovent i la mainada: classes de religió a l'escola, catequesi parroquial, estar amb el jovent, programant i duent a terme diverses activitats (teatre, concerts, sortides...).

Evidentment, també acomplia aquelles tasques generals de la parròquia que compartia amb el rector: misses, enterraments, bateigs, confessions...

Amb el pas dels anys, els records d'aquella època s'han anat esvaint. No en podria fer una crònica. Només us puc oferir unes llambregades:

- La coral, herència de Mn. Jordi Vigué. Després d'ell, havia anat decaient i, mancant-me els suficients dots musicals, em tocà, finalment, d'enterrar-la.
- Els enterraments fent processó des de la casa fins a l'església, amb la creu alçada, els capellans revestits i cantant absoltes pels carrers.
- El salpàs a diferents indrets del poble, on posaven unes taules amb sal per beneir. Dins la sal hi havia una pesseta que els escolans s'afanyaven a cercar.
- El mal regust d'una processó de Corpus per la plaça de Santa Maria, amb els bars plens de turistes que s'ho miraven encuriats, tot prenent el cafè.
- Les misses del primer divendres amb l'església plena de la mainada de l'escola, que venien en corporació. Les llargues confessions del dia abans.
- Les monges del carrer València. Van marxar al cap d'un any de ser jo a Camprodon.

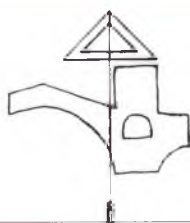
- Les anades a Beget, parròquia que el bisbat de Girona confià a Camprodon precisament mentre jo hi era de vicari.
- Les pujades al Costabona, a Sant Antoni (abans d'emprendre'n la restauració).
- Els conflictes del jovent amb la Guàrdia Civil i, sobretot, amb la policia. La seva presència, llavors, exercia una forta pressió al poble.
- El turisme, els estiuejants, les galetes, el fred, la neu i el glaç... La pagesa que venia a confesar-se els diumenges al matí amb bafarada d'all. El monestir de Sant Pere.
- La telefonada a la nit, reclamant-me la família; el meu pare acabava de morir sobtadament.

Des que vaig marxar de Camprodon, amb prou feines hi he tornat. Hi he passat algunes vegades camí de Setcases o de Molló, però no he conservat arrels a Camprodon. Els records s'han anat desdibuixant i la imatge de les persones també.

Pel poc que en sé, m'alegra adonar-me que continuen havent'hi cristians que cerquen viure avui el tarannà de Jesús i donar-lo a conèixer. A nivell de poble, suposo que Vallter ha portat a Camprodon encara més moguda de turistes i prosperitat econòmica. Això es tradueix en un poble ben arreglat. Respecte a la vida social no puc opinar. La revista deixa entreveure vitalitat.

Gràcies per donar-me l'ocasió de reviuir unes pàgines de la meva petita història. □

A la fotografia inferior, Mn. Pere Fradera, que ens fa saber que "d'aquesta foto, el barbut sóc jo".

CONSTRUCCIONS

**TRIADÚ
SUÑER, S.L.**

C/. Bastiments, 3
Apartat de Correus, 47
Tel. i Fax: (972) 74 10 33
17867 CAMPRODON

Jaume Casas i Garolera

Casas i Garolera, Jaume
Nascut a Gurb el març de
1943.
Edat: 55 anys.
Vicari de Camprodon: del novembre
del 1971 a la Pasqua del 1975.
És casat, i actualment fa de
professor a l'IES de
Torelló.

» Vaig néixer a Gurb, d'això ja en fa gairebé set-cents llunes. Com podeu suposar, la meva memòria ja comença a ser força llarga.

Actualment,

exerceixo com a professor a l'IES Torelló. Com a tal, he de confessar que em neguiteja molt la manca de valors que constato que pateixen els nostres preadolescents. M'atreveria a dir que estic més desitjós d'infondre valors que no pas d'infondre ciència.

Estic casat i sóc pare de tres fills.

Vaig arribar a Camprodon —provenia de Sallent— el dia de Santa Cecília de l'any 1971, i en vaig marxar el dia de Pasqua de l'any 1975 (vaig ser l'últim vicari d'aquest indret). Durant aquest espai de temps, no vaig residir sempre aquí: exercia de mestre a l'escola Abadessa Emma de Sant Joan i els caps de setmana pujava a Camprodon, on feia de vicari.

La línia pastoral d'aquesta vall no tenia massa enfarfec. La dinàmica de costums ancestrals ja feia moure el carro de la vida de l'Església.

Dels temps passats en aquesta parròquia en guardo bons records. Aquí, amb l'ajut desinteressat de tres monitores, hi vàrem fer néixer un moviment infantil: cada dissabte realitzàvem alguna que altra activitat; per Pasqua cantàvem caramelles; a primers de juliol convíviem dotze dies en una casa de colònies; pujàvem al Xalet-Refugi d'Ull de Ter, des d'on fèiem excursions a pics encara molt enyorats...

La participació dels pares en la marxa d'aquest grup era força positiva. L'actitud de mossèn Fitó sempre ens esperonava a seguir fent camí... Val a dir que totes aquelles noiets i noiets eren força dòcils i amb un gran esperit de col·laboració. Recordo també les estones passades compartint punts de vista amb joves que, més que la fe, es qüestionaven la manera de presentar-se que tenia l'Església jeràrquica.

Em plau recordar aquell Camprodon quiet de les tardes de tardor, qui sap si la veneració que ara sento pel silenci no es va envigorir amb les vivències amb què la natura m'alimentava en aquells moments!

He d'esmentar també l'excel·lent acollida que sempre em brindaven els companys sacerdots: el meu homenatge a mossèn Julià Pascual (A.C.S.). Quantes hores de conversa xopes de serenor! Dono gràcies a mossèn Anton Martí: a casa seva mai t'hi trobaves estrany. El meu agraïment per a mossèn Riera (mossèn *Pipes*), qui amb la seva bonhomia esbargia l'horitzó de núvols i t'avivava les ganes de seguir fent camí. Viu record per Mossèn Fitó, home comprensiu que sempre em feia costat.

De records no massa engrescadors també n'hi ha, però val més no airejar-los aquí. Amb el temps tot ha anat canviant, i s'han anat superant situacions poc engrescadores.

Actualment, pujo força a Camprodon. Procuo mantenir una relació de bon veí amb les persones del carrer Germans Vila Riera i amb tots aquells amics amb qui tinc ocasió de fer-la petar. M'agrada la muntanya i disfruto trescant vers Bastiments, Gra de Fajol, Costabona, Sant Antoni... Camprodon m'és com un campament base des d'on m'és fàcil enfil·lar-me muntanya amunt.

No entenc el pla urbanístic, però opino que esteu espatllant els voltants de Camprodon. Considero més bonic el Camprodon que vàrem heretar dels nostres avantpassats que no pas el que deixarem en herència.

Permeteu-me acabar donant les gràcies a tots els camprodonins que em varen acollir durant aquells tres anys i escaig, i a tots aquells que encara em voleu al vostre redòs.

Per a mi... Camprodon és Camprodon. □

*A la fotografia superior.
Mn. Jaume Casas, amb una colla de nois i noiets,
a la porta del Casal Parroquial que hi havia a la Font Nova*

Promocions

Carrer València, 31, baixos
Tel. 74 10 77

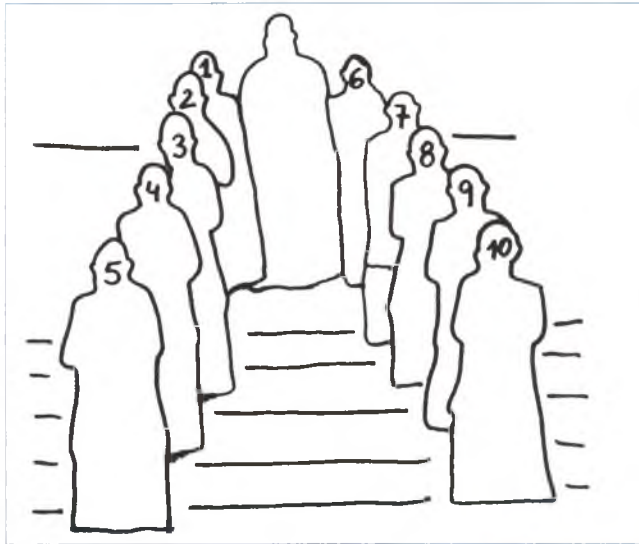

Solneu

Construccions

17867 Camprodon
(Girona)

Equip titular TEMPORADA 1963-1964

*D'esquerra a dreta,
i de dalt a baix:*

- 1.- Jordi Solà
- 2.- Marià Anglada
- 3.- Jordi Romans
- 4.- Jaume Bertranpetit
- 5.- Joan Trias
- 6.- Joan Isern
- 7.- Josep Reixach
- 8.- J. A. Pons
- 9.- Jaume Cros
- 10.- Lluís Jordà

Al centre, i al fons:
Mn. Josep Mª Grau

SERVICIO OFICIAL
RENAULT

ALEJANDRO CUADRADO

C/. València, 56
Telèfon 74 00 55
17867 CAMPRODON (Girona)

Taller mecànic
Reparació
d'automòbils

L'entrevista

En Josep Pujol i Aulí és, segurament, una de les persones més conegudes i carismàtiques de Camprodon.

Actualment, és també un dels camprodonins que, per la seva trajectòria professional, més ha exportat el nom del nostre poble arreu.

—*Vostè és també conegut amb el nom d'en "Josep de can Bundanci". Hi algun estudi fet que expliqui d'on prové, aquest nom de Bundanci?*

—No, no hi ha cap estudi fet. Jo, com a persona integrada en el clan de can Bundanci, sóc la persona que menys sé del seu origen. O sigui que no t'ho puc contestar.

—*Quin record en té, d'aquella època anterior a can Bundanci?*

—Tinc el record que vaig tenir uns pares extraordinaris. El meu pare em va ensenyar, des de molt petit, una cosa molt important, i és saber-me aixecar molt aviat, i em va ensenyar a treballar. Em va dir: *"noi, tot el que facis en aquest món és igual que una bicicleta: si pares de pedalar es tomba"*. I recordo que, tot i que en aquella època hi havia molt poca feina, em feia aixecar a les 6 del matí només perquè m'hi acostumés.

—*Expliqui'ns altres records de la seva infància.*

—Llavors teníem la pastisseria, i era molt diferent d'ara, perquè venien el que en aquella època en dèiem "els senyors de Barcelona" i per una ensaimada o un croissant jo havia hagut de pujar cinc pisos i recórrer tot el passeig Maristany. Tot el que es feia a casa s'havia d'anar a repartir a domicili.

—*La rebosteria d'aquell temps era millor que la que es fa ara?*

—Potser era més d'artesanía, en principi. I se'n consumia menys, i això feia que la qualitat fos superior. A vegades l'excés de producció és sinònim de menys qualitat.

—*Quin és el seu pastís preferit?*

—Tot aquell que estigui relacionat amb la nata.

—*Quan vostè corria per l'obrador, es posava a treballar, feia les pastes?*

—I tant! El meu pare em va ensenyar a fregar les llaunes, a netejar les piques, la caldera... a fer la feina de baix de tot, perquè per a ser un bon oficial s'ha de saber fer de tot.

—*I de quina manera neix la idea de muntar la fàbrica de galetes?*

—La idea va néixer perquè, en aquella època, Camprodon tenia aproximadament un mes i mig d'estiu. Per tant, hi havia deu mesos i mig que no es feia res. Quan vaig acabar els estudis, el pare va tenir la idea de posar una fàbrica de xocolata per tenir feina a l'hivern. Però resulta que la competència li va copiar, perquè el pare, si tenia algun defecte, era que era un home molt franc i molt obert, i explicava coses que potser no havia d'haver explicat. Llavors va pensar en fer unes pastes seques per vendre a restaurants de Barcelona. Però va tenir problemes amb la competència. Com que era molt valent i amb una quantitat d'amor propi impressionant, va dir allò de "no vols caldo? doncs deu tasses!" i va començar a muntar la fàbrica.

—*Quina va ser la primera feina que va fer vostè a la fàbrica?*

— Jo ja l'ajudava a l'obrador, i llavors vam començar a muntar màquines i a fer galetes al primer pis de la pastisseria Pujol.

Després vam comprar la torre del Dr. Robert, que és allà on hi ha la fàbrica ara, i vam fer el trasllat cap a l'any 1957 o 1958.

—*Ha esmentat diverses vegades el seu pare. Si n'hagués de fer un perfil, com el definiria?*

— Era una persona per a mi extraordinària. Un home amb una gran capacitat de treball, cordialíssim. La veritat és que no trobo paraules per qualificar-lo, perquè per a mi va ser, a més de pare, un gran amic i un gran mestre.

—*Vostè s'hi assembla, a ell?*

— Tant de bo m'hi pogués assemblar.

—*Hi ha fórmules màgiques, per aconseguir una galeta perfecta?*

— No. S'hi han de posar bons ingredients i ganes de fer-ho bé.

—*Competir amb una altra marca de galetes del poble va ser una nosa o un incentiu?*

— Jo penso que la competència sempre és bona (sempre he tingut aquesta opinió i potser estic equivocat). Bona no tan sols pels clients, sinó també per les mateixes empreses. Perquè si ets en una empresa o negoci que funciona bé i no tens competència, a vegades et canses i no hi poses tot l'interès.

—*Vostè continua estant relacionat amb el ram de l'alimentació?*

— Sí, sí. Ja sabeu que ens vam fusionar amb una empresa francesa, en la qual participo. Sempre he sigut de l'opinió (i això és

» **El meu pare em va dir: "noi, tot el que facis en aquest món és igual que una bicicleta: si pares de pedalar es tomba".**

LLOGUER D'APARTAMENTS,
LOCALS COMERCIALS I
PLACES DE PÀRQUING

Carrer Catalunya, 15
Apartat de Correus, 48

Telèfons: (972) 74 02 64
17867 CAMPRODON

BATLLE

PROMOCIÓ I VENDA D'HABITATGES

En Josep Pujol i Aulí,

Essent empresari galeter, batejava les galetes amb el nom de les seves filles. Considerat pioner dels esports de neu a casa nostra, va ser fundador de Vallter 2000 i actualment és president de l'ACEM (Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Muntanya)

una altra cosa que el meu pare em va ensenyar) que la vida d'un home pot arribar fins a 80 anys, però que en la vida empresarial, quan s'arriba als 60 anys, s'ha de donar pas als fills, si se'n té. Perquè amb aquesta edat, els fills ja tenen a la ratlla dels 30 anys, i ja són capaços de dur el negoci.

— *I el negoci, vist des de fora, ha variat gaire?*

— Des de la meua època fins ara ha variat totalment. Abans me les compraven, les galetes, i ara s'han d'anar a vendre. És el mateix concepte però totalment diferent.

— *Actualment, tot aquest sector de l'alimentació sembla que estigui molt lligat a les multinacionals. Acabarà essent tot així, o no?*

— Totalment. Abans hi havia un tracte molt directe amb els clients, la majoria dels quals pagaven al comptat. Això s'ha acabat. Ara, les multinacionals, com a centres de distribució, s'han convertit en els veritables propietaris de les empreses d'alimentació. Són les que marquen els preus, les condicions... i els treballs a cobrar!

En un determinat moment de la seva vida, el nostre entrevistat converteix la seva afició a l'esquí en un negoci, que el portarà a fundar i dirigir l'estació d'esquí de Vallter 2000.

— *Vostè la primera esqujada, on la va fer?*

— La vaig fer a l'època d'en Jaumet de cal Sereno, d'en Surroca, dels germans Birba, a can Vacanegra, que llavors era l'estadi de competició del Club Esquí Camprodon.

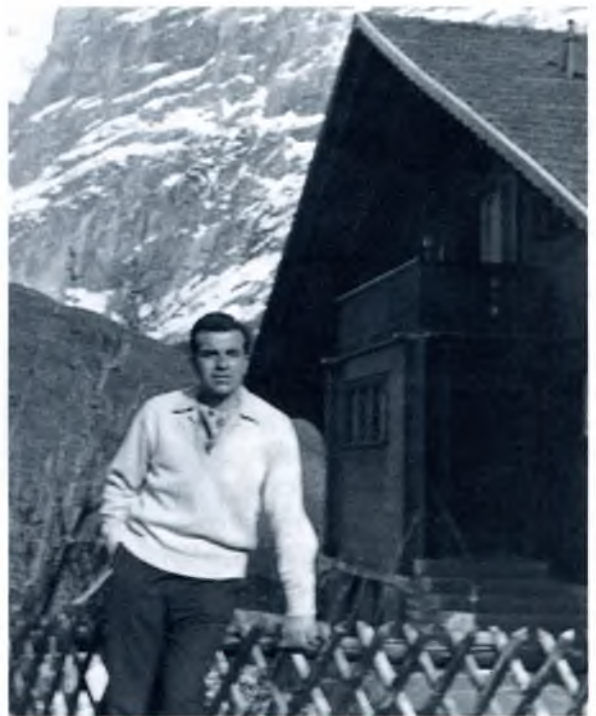
— *El primer dia que van obrir les pistes de Vallter 2000, vostè pensava que tindria tanta ressonància com ha tingut?*

— En certa manera sí, per la raó següent: els que em coneixen ja saben que tota la vida m'ha agradat, que la meua obsessió ha estat esquiar. Per tant, quan vaig iniciar aquest tema ja havia voltat bastants estacions d'esquí d'Europa, havia parlat amb molta gent i havia vist el que realment aportava una estació d'esquí a qualsevol comarca de muntanya.

Potser el que em va sorprendre va ser la rapidesa amb què vam agafar nom. El gran fluxe de gent que va venir desseguida va ser el que més em va sorprendre. Però jo estava segur que això seria així, i hi ha gent de Setcases que ho poden testimoniar. Força abans que s'obris la carretera hi havia gent que pasturava les vaques per allà i jo els deia: "el dia que s'obri Vallter aquí hi podreu veure tres o quatre mil cotxes en una setmana", i els semblava que era impossible i, en canvi, hem superat de llarg aquesta xifra.

— *Sembla que, en principi, la gent no ho veia amb gaire bons ulls, això de Vallter.*

— Sí, i encara hi ha gent que no ho veu clar. Perquè es fixen massa en els calaixos, i no veuen res més. Però això és normal. Ha passat no tan sols a Vallter sinó a totes les comarques de muntanya. Abans d'engegar Vallter, vaig parlar molt amb gent des de la Vall d'Aran fins a Andorra, i sé que aquests problemes són normals en totes les explotacions de muntanya.

En Josep Pujol, en una fotografia presa durant el seu viatge de noces, a Suïssa

— *Com s'imagina Camprodon sense unes pistes d'esquí tan a prop?*

— No fa pas massa dies que em van entrevistar en un mitjà de comunicació, i em van preguntar què opinava de tot el sector de neu, i, sobre el tema de subvencions, sobre si creia que les estacions havien d'estar recolzades per l'Administració) entre altres coses vaig dir que imaginem-nos, per un moment, que desapa-

Plaça del Carme, 16
17867 CAMPRDON

Bar Canigó
ENTREPANS PER EMPORTAR Tel. 74 06 33

•
»estic encantat de la vida que Barcelona i Girona siguin cada vegada més a prop, perquè hi ha gent que ve a esquiar al matí i a la tarda ja se'n va a dinar a casa, i això només poden fer-ho aquí, per la proximitat.

reguessin (encara que això és impossible) totes les estacions d'esquí del Pirineu. Què seria de les zones de muntanya del Pirineu de Catalunya? Aquí teniu la resposta. M'estimo més no imaginar-me què seria de Camprodon si no hi fos Vallter.

— És dur, dependre del temps?

— És duríssim. Perquè, per exemple, l'agricultura depèn del temps, però no la perjudica massa si no és a causa d'una catàstrofe; però és que a nosaltres, entre altres coses, si la matinada de divendres o dissabte cauen 2 cm de neu sobre la carretera d'accés o bufa una mica de vent, el fluxe d'esquiadors es redueix sensiblement, i normalment en benefici de la resta de la Vall.

— Expliqui'm una anècdota de Vallter que recordi amb especial tendresa

— Encara no fa massa una emissora em va preguntar com havia començat això de Vallter. I, bàsicament, va començar perquè els amics de Prats de Molló, l'any 1966-67, quan es va obrir la carretera, van posar un *tele-baby* a dalt de Coll d'Ares i ens van convidar a esquiar amb ells. Fou a partir d'aquest fet que amb els amics d'aquí Camprodon, amb en Pitu Vidal, amb el meu cosí en Pujol, i amb algun altre, vam dir: "això ho podem copiar". Vaig anar a Perpinyà amb en Pitu, en uns enderrocs que hi havia, vam comprar un motor i vam copiar exactament el *tele-baby* dels francesos. Fins i tot, el vam exposar en un aparador de Camprodon. La veritat és que no va funcionar mai, però va ser l'espurna de la qual en va sortir tota la idea de Vallter.

— Una altra anècdota podria ser la recent visita (octubre de 1997) del rei d'Espanya, Joan Carles I, a Vallter. El rei li va fer algun comentari, sobre la zona de Camprodon?

— L'home estava encantat d'haver vingut allà dalt. Jo tenia ordres concretes de la Zarzuela de no dir res a cap mitjà de comunicació ni a cap personalitat política. Per tant, com que vaig respectar-ho tan com vaig poder (malgrat que hi va haver alguna petita filtració), la veritat és que penso que una de les coses que més li va agradar és que no se'l va atabalar gens. A part d'això, vam tenir la sort de tenir un dia magnífic, una neu extraordinària... S'ho va passar molt bé. A més, li va encantar tota la comarca, es va parar a Setcases, a Vilallonga, perquè al matí feia una mica de vent i no es va creure oportú pujar amb helicòpter fins a dalt. Sé que li va encantar perquè quan ens vam acomiadar em va dir que tornaria.

— Una realitat que el deu fer estar content és que ara Vallter està més a prop de Girona i de Barcelona

— Sí, això és importantíssim.

El nostre Departament Comercial lluita per aconseguir cursiveis de setmana i, realment, ho té bastant difícil. Primera perquè aquí els hotels estan (de moment) molt habituats a treballar divendres, dissabte i diumenge. Són hotels familiars que es guanyen prou bé la vida com per no complicar-se-la tenint gent i donant servei entre setmana. A part d'això, no hi ha *après-ski*: els dies de cada dia aquí no funcionen ni discoteques, ni piano bars... Llavors la gent ho troba a faltar. Hi ha altres llocs en què això existeix, com és Andorra o la Vall d'Aran, com és la mateixa Cerdanya... estan més ben equipats. Però això no em preocupa massa, perquè el nostre client base és el client de dia, el de pujar i baixar. I la resposta a la teva pregunta és aquesta: estic encantat de la vida que Barcelona i Girona siguin cada vegada més a prop, perquè hi ha gent que ve a esquiar al matí i a la tarda ja se'n va a dinar a casa, i això només poden fer-ho aquí, gràcies a la proximitat.

— Així doncs, aquest seria el perfil de l'esquiador de Vallter 2000

— Exactament. Cada vegada ens decantem cap a una oferta més temptadora per aquest tipus de mercat, perquè, com he dit, no hi ha hotels a peu de pista i hem de buscar aquests clients.

— Des del passat mes de setembre, vostè presideix la ACEM (Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Muntanya). En què consisteix, aquesta associació?

— La funció de l'associació és assessorar totes les estacions d'esquí, mirar d'obtenir subvencions. Ara estem treballant en el tema de fer les compres del material de reposició tots units (per obtenir millor preu), estem intentant aconseguir el gasoil al preu agrícola... És una empresa de gestió, de consulta, i de reunió d'amics, per aplicar solucions comunes als problemes.

— La gent que compona l'Associació està animada, pel futur del sector de l'esquí?

— Sí, veiem que hi ha hagut, com us deia, un increment d'esquiadors a Catalunya. Però s'ha de tenir en compte que hi ha una competència directa amb Aragó, amb Andorra i amb la Catalunya Nord, per no parlar dels Alps. Les distàncies cada vegada són més curtes. Això vol dir que, si per un costat el creixement del flux d'esquiadors és dens i per l'altre cada vegada és més important la competència, creiem que la situació es pot arribar a estabilitzar en pocs anys.

— Quins objectius s'ha marcat vostè durant aquesta presidència?

— Jo porto una política continuista respecte l'anterior president, que ho va fer molt bé. Intento sobretot, com a bon industrial i com a empresari, reduir els costos del sector de

Club Tennis Camprodon
— Squash, Cursiveis de Tennis —

Bac de Sant Pere, s/n.
Tel. i Fax: 74 08 12

17867 CAMPRODON
(Girona)

la neu a Catalunya. Tinc contactes amb el Ministeri d'Indústria a Madrid i amb la Conselleria d'Indústria i Turisme de Barcelona. Un altre dels objectius que m'he marcat és el de treballar en el tema dels curssets de capacitatció de tot el personal del sector de la neu, que ja fa tres anys que s'organitzen. Crec que és molt important, com he dit abans, garantir la qualitat del servei d'atenció al client. Fins ara es donava, a les més de 400 persones que feien un cursset de quatre dies a Baqueira, un diploma d'assistència. Aquest any hem lograt que l'Associació sigui un centre de formació professional oficial, on els curseistes han hagut de passar un exàmen. Els qui el superin, obtindran un títol oficial, lliurat per l'INCANOP. Qui no compleixi els mínims no podrà accedir a aquest títol, i serà molt difícil que pugui treballar en una estació d'esquí.

— *Canviant ara de tema, recordarem una mica el seu pas per la política a nivell municipal. Quin record en té, d'aquella època?*

— En tinc un record agradable. Però abans de res he de dir que sempre he pensat que una persona, perquè pugui fer les coses mitjanament bé, li han d'agradar. Si t'agrada molt una cosa, encara que no siguis massa intel·ligent, et fa superar tots els problemes i te'n surts.

Quan una cosa no t'agrada és molt difícil fer-ho bé. I he de dir que la política no m'ha agradat mai, però absolutament mai. I per tant, potser, no vaig fer-ho prou bé. Però guardo el record d'una gran amistat amb tots els que composàvem l'Ajuntament en aquell moment, fossin de la tendència política que fossin. Ens vam entendre molt bé.

— *Abans m'ha dit que li agradava manar, i vostè estava a l'Ajuntament com a cap de l'oposició. Què és més fàcil, estar a l'oposició o manar?*

— Jo crec que estar a l'oposició és un altre concepte, no és manar. És intentar fer veure el que tu penses, però sense picaralles i sense discutir-se massa, sinó exposant el teu criteri. Si

l'argumentes bé, segur que l'oposició l'acceptarà. M'hi vaig trobar diverses vegades: dèiem coses amb una raó de fons prou important com perquè s'acceptessin. Jo crec en allò que es diu, vulgarment, que enraonant la gent s'entenen, no barallant-se.

— *Com veu el panorama turístic de la nostra Vall? Què ens falta? Què ens sobra?*

— Crec que no ens sobra res. El que ens falta és il·lusió per donar bon servei, i parlo en termes generals. Jo sempre dic que el tema del turisme és com un negoci qual·sevol, que necessites que t'aporti un rendiment econòmic, sense el qual res funciona. Però hi ha d'haver un altre benefici que és la satisfacció moral d'haver donat un bon servei al client que has atès i que se'n va satisfet. Explicaré una anècdota d'un hotel de Courchevel, on vaig anar per recomanació d'un amic. Vaig arribar enmig d'una tempesta impressionant de pluja i neu, en què el cotxe m'havia quedat fet un fàstic. Vaig estar-hi dos o tres dies i al moment de marxar, quan vaig anar a pagar, no tan sols s'havien preocupat de carregar-m'hi els esquís, sinó que m'havien rentat el cotxe per dintre i per fora. Això és un bon servei, i jo hi he enviat molta gent, perquè he fet una propaganda de boca a boca.

Explico això perquè crec que és el

que ens falta aquí: no només guanyar diners (que és prou important i necessari), sinó que hauríem de tenir, a nivell de botigues, una renovació; els hotels necessiten uns equipaments als quals sovint no s'hi dóna prou importància. La gent, quan va a muntanya, han de tenir unes sales per estar, unes per llegir tranquil·lament, altres amb televisió... Resumint'ho en poques paraules, crec que falta il·lusió de vendre bé el producte. I el producte en el turisme és igual que una capsa de bombons. Tu pots vendre una capsa de bombons normal i corrent, o la pots vendre a dins d'un estoig, ben embolicada. Per tant nosaltres hem d'embolicar bé el nostre producte i vendre'l bé.

I si no ho fem, hi haurà altra gent que ho farà i ens passarà al davant. □

En Josep Pujol, en una fotografia recent

❖ Josep Me Blanch i Corbella.

AL RIPOLLÈS

GASOLIS

Gaster sl

Sempre al seu servei

Tel. 74 12 07

Entitat

El proper estiu es compliran 70 anys de l'inici del tennis a la nostra vila, malgrat que, ja a l'agost de 1914, s'hi començava a jugar.

Era el 25 de juliol de 1914 quan el Sr. Ramon Mª Puigmartí, com a primer president del Club de Tennis Camprodon, inaugurà les instal·lacions del passeig Maristany, amb dues pistes de tennis àdhuc altres equipaments esportius, com una pista de bàsquet i una "piscina" (l'antic canal de la central del Noc). Encara avui s'hi pot veure el porxo de les pistes d'aquell "camp d'esports", com se l'anomenava en aquell temps. En aquelles pistes van competir les millors raquetes de l'època.

En esclatar l'any 1936 la guerra civil, i en el decurs de la mateixa, fins l'any 1939, es van perdre totes les instal·lacions i documents, restant solament un entranyable record.

L'any 1940, un grup d'aficionats al tennis van intentar reconstruir el Club, però els terrenys del passeig Maristany van ser parcel·lats i venuts, impossibilitant continuar la tasca començada per aquells veterans esportistes. Però no es varen rendir i s'adreçaren al Sr. Pere Claret, animant-lo a construir les instal·lacions perdudes del "camp d'esports" en uns terrenys del Bac de Sant Pere de la seva propietat.

El Sr. Claret, carregat d'il·lusions i fent un gran esforç econòmic, va construir dues pistes de tennis i una piscina. D'aquesta manera, l'anella d'aquella cadena parcialment trencada s'havia tornat a soldar, i el Club de Tennis tornava a aixecar el cap. Aquell grup

d'estiuejants van arrendar les instal·lacions del Sr. Claret, i durant uns anys es van fer càrrec de l'explotació del Club. Però, a causa de la curta temporada d'aprofitament de les pistes i de la piscina, a poc a poc es va anar perdent aquella il·lusió dels anys 40, i la Junta va lliurar al Sr. Claret l'explotació del Club, deixant-lo completament a càrrec seu.

El camp d'esports al passeig Maristany, als anys 20 d'aquest segle

Altres juntes van intentar donar nova saba al Club, però malgrat la bona voluntat, el descoratjament va tocar fons. Una vegada més, el Sr. Pere Claret i els seus fills no solament van fer surar el Club, sinó que milloraren les seves instal·lacions d'una manera purament altruista. Mai haurem agraït prou les tasques realitzades per ells.

En morir el Sr. Claret, els seus hereus no varen defallir, i seguint l'exemple altruista del seu pare, continuaren ampliant les instal·lacions. Es construï una segona piscina i es transformaren dues de les tres pistes de tennis en pistes ràpides, per tal d'intentar allargar la temporada de joc i d'oferir als aficionats locals l'oportunitat de practicar l'esport.

L'any 1972, en Quim Claret i en Francesc Pujol Besares (en Sisquet), van preparar els nous Estatuts, convocant una sessió extraordinària per iniciar una nova etapa i nomenar la corresponent Junta Directiva.

Any rere any es mantenien les instal·lacions de forma precària, ja que el temps no passa en va, i cada vegada es feia més urgent la rehabilitació dels equipaments. Les diferents Juntes Directives es veien amb la impossibilitat de posar al dia el Club.

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

El Club de Tennis Camprodon

L'any 1981, el Sr. Claret es va veure obligat, enfront de les dificultats del moment, a posar en coneixement dels socis que no hi havia més remei que tancar, o arribar a un acord de compra-venda. Era el moment de prendre solucions urgents, ja que no es podia admetre, després de tants anys, la pèrdua del nostre Club.

S'intentà sense èxit arribar a una col·laboració amb l'Ajuntament de la vila, i finalment es proposà al Sr. Claret la compra del Club mitjançant la creació d'una societat anònima (Bac de Camprodon, S. A.), amb la idea de liquidar la xifra de compra amb l'emissió de les corresponents accions. Era l'inici d'una nova era en la història del Club de Tennis Camprodon.

Un any després, es construí el primer squash de tot el Ripollès, a més d'un frontó, circumstància que va ajudar a augmentar el nombre de socis.

L'any 1987 es crea la figura d'un gerent, en la persona del Sr. Aparicio i de Ferrater, que a causa de la seva dedicació exhaustiva es començà a plantejar la idea d'una transformació important de les instal·lacions: es renova totalment la maquinària de les piscines i el revestiment; s'amplia la tercera pista, on s'aplica gespa artificial, com en la segona pista; es construeix un nou bar i es rehabilita, en general, tot l'edifici social, i es crea un vestidor d'hivern, entre altres actuacions.

Finalment, es fa un estudi de futur, per dotar al Club d'unes instal·lacions modèliques que garanteixin la seva utilitat durant tots els mesos de l'any, i amb la voluntat d'oferir serveis esportius a les escoles de tots els pobles de

•
» Era el 25 de juliol de 1914 quan el Sr. Ramon Mª Puigmartí, com a primer president del Club de Tennis Camprodon, inaugurà les instal·lacions del passeig Maristany.

El Club de Tennis als anys 60, durant una competició de natació

la vall, al C.A.P. i a tots els habitants en general, que desitgin un temps d'esbarjo aprofitant per fer esport. Les esmentades instal·lacions constarien d'uns nous vestidors, climatització d'una de les dues piscines, construcció de dues sales de gimnàstica per aparells, gimnàstica sueca, aerobics, etc., a més d'instal·lacions de saunes i jacuzzi.

Ja és quasi una realitat la construcció, per inaugurar el proper estiu, d'un padel de tennis, esport de moda i també pioner al Ripollès.

Potser amb quatre ratlles és un xic difícil exposar els esdeveniments de 70 anys d'antiguitat, però sí que és cert que amb treball i bona voluntat, amb l'esforç constant de tots els socis i accionistes, amb la cura del nostre cap de manteniment, el Sr. Josep Solé i Alabau, testimoni fidel de 27 anys de dedicació a les dependències esportives i a la jardineria, amb la nova directora Toni Aparicio i Rosado, i amb l'actual Junta Directiva sota el mandat de l'actual president Sr. Santiago Jordán de Ávila, s'estan assolint les fites desitjades.

Ens podem sentir orgullosos de tenir un dels Clubs més veterans de Girona i, perquè no, el que va ser bressol d'un gran jugador de tennis, campió del Roland Garros, l'amic Andreu Gimeno i Tolaguera. □

FUSTERIA

Barbonell, s.l.

Carrer del Mur, 7 - Tel i Fax (972) 74 08 38 - 17867 CAMPRODON (Girona)

Àngela Vidal, La Popa De quan Camprodon semblava Cuba

casaria amb Josep Juncà, mentre seguia a la fàbrica i parava una perruqueria pròpia a casa: l'ofici de perruquera, al qual dedicaria quaranta anys i pel qual els camprodonins la recorden. "Vaig començar a pentinar en un quartet del darrere, mentre s'assecava la humitat del guix. Amb una taula que encara la tinc. Amb un esclop i una espartenya. Abans, tothom començava així, no hi havia altre remei." El marit se li mor al cap de pocs anys i la Popa, amb una infantesa ja bregada, es reafirma com una vídua d'una empenta imparabile. "¿La vida? És tot una mentida. S'ha de mirar, dintre del que es pugui, de no patir massa. És qüestió d'agafar-s'ho a la fresca", diu la Popa, amb el seu cap tan despert i aquestes ajupides d'adolescent autosuficient que no està per romanços.

Diu que l'Angeleta, la Popa, que a l'octubre passat va fer vuitanta anys, es recorda molt bé d'ara en fa seixanta i, en canvi, no et sap dir què ha menjat per dinar. Aquesta vegada, sense anar més lluny, s'ha deixat les claus a Ca la Trini, però és capaç de recordar la seva joventut, la seva època dels "tips de riure", amb gran vivacitat i tot luxe de detalls. Com si fos abans d'ahir. Increïble. I sense gota de nostàlgia ni de sentimentalismes. Li cauen fotos i papers a terra i diu, enèrgica: "deixa, deixa", i s'ajup a collir-los d'una revolada. ¿Com s'explica el tremp d'aquesta dona?

La Popa és nascuda a la Colònia Estabanell, a Freixenet. Va ser filla de pares grans, i vídua de molt jove i amb un fill, en Josep. El seu pare, Ramon Vidal, treballava en la construcció, i la mare, Mercè Serra, en una fàbrica de filats a la Colònia i després, quan aquesta es va cremar, a la tèxtil de Can Gironès. Poc després de la mort del pare, que va produir-se "el dia de la rifa de Nadal", només amb deu anys, l'Angeleta va començar a anar també a la fàbrica, de cinc del matí a dues; i poc després, cada tarda, "fins a les deu de la nit", va començar a ajudar en una perruqueria que hi havia a sobre la farmàcia. Al cap d'uns anys, als 23, es

El motiu de "Popa", que ella té tan assumit, mostra dues coses: la capacitat inventiva camprodonina i l'estranya manera com alguns sobrenoms queden arrapats a la idiosincràcia d'una família. Què seria la Popa sense aquest nom clar, d'una sonoritat rotunda? No seria ella. "Com a Àngela Vidal no em coneix ningú", admet. "Al pare li agradava molt agafar fruites al riu, que abans eren molt bones. Les d'ara em fan fàstic. I n'agafava moltes, potser trenta quilos. Jo anava a vendre-les per les cases. I un dia va caure al riu i la gent, perquè li tenien enveja, va començar a dir-li *pop*". D'aquesta manera, la mare va quedar com la Popa i l'Angeleta, la filla, sembla haver fet seu el motiu popular i marí. El seu fill Josep i fins i tot els nets són tots, indefugiblement, de Ca la Popa. No hi ha escapatòria possible.

L'Angeleta, la Popa, manté un gran sentit de l'humor, una intel·ligència desperta i, sobretot, una fortalesa que gairebé espanta. Dels episodis més durs de la seva vida quasi no en parla: ningú no n'ha de fer res, és cert, però la Popa sembla una dona un xic tancada al plany i a la commiseració. La Popa, diríem, és el titànic, capaç de sobreposar-se al dolor amb l'embranchida d'una fera.

FINQUES CAMPRODON

Tel. i Fax (972) 74 02 52 – Mòbil: 909-43 96 06
Tels. particulars: 74 08 72 – 70 32 77

DEPARTAMENT COMERCIAL

Carrer València, 43
17867 CAMPRODON

radiografies al capvespre

L'època daurada de la seva vida, ja ho hem dit, va ser l'adolescència, que va coincidir amb la guerra civil. "Camprodon semblava Cuba", diu. Sentir la seva descripció de la vida del poble durant el conflicte produeix l'emoció impagable de l'accés directe a un poble desconegut, fantasmagòric, que ni els historiadors ni les imaginacions més agosarades es veurien en cor de recrear tan bé.

L'ambient de Camprodon durant la guerra, és vist pels ulls d'aquella adolescent de la fàbrica que va veure dramàticament tallada la seva monotonia amb una explosió sagnant de vida. "Els qui tenien algú al front, és clar, no ho passaven tan bé. Arribaven notícies, mitges veritats, d'un soldat afusellat, un altre colgat, l'altre glaçat" explica la Popa, testimoni directe de l'experiment revolucionari dels anarquistes —el requisament per part d'un comitè de treballadors de la fàbrica de can Gironès, o les fogueres de sants, verges maries i sagrats cors davant de l'església—.

El Camprodon fronterer era un centre hospitalari i destí de tropes de reserva republicanes. A les torres dels estiuers s'hi van instal·lar batallons de soldats i, més endavant, fins el mateix Negrín, president de la II República, a punt de tocar el dos. "Ens fèiem uns tips de riure...", explica la Popa. "Érem joves. Anàvem a Can Roc a ballar amb els soldats. Teníem un *manubrio* que anava perdent peces, i el vam fer servir fins que no en quedaven de recanvi. Alguns ferits de guerra que s'estaven a l'hospital, que era a l'hotel Rigat, venien a ballar enguixats i amb l'avió als braços, i havies de vigilar que no et clavessin una clatellada a l'esquena, amb aquella cosa de ferro al braç".

En el relat de la Popa hi entren soldats ferits passejant en pijama pels carrers: "semblava Cuba. No tenien roba, i això que feia un fred que pelava"; berenars de pa amb ceba a la Font de Sant Patllari, excursions al ball de Llanars a cavall dels camions de l'exèrcit, banys a les

aigües del canal del Noc, pipades de tabac anglès que tenien els soldats d'un batalló basc..., records de la Popa, alimentada encara per l'eufòria d'aquell oasi de dies trasbalsats i perduts. "Quan a la nit engegaven els soldats, el carrer València semblava la *marabunta*. No s'hi passava". Els soldats construïen fortins, feien desfilades militars i a les nits, és clar, ballaven. "Si eren balls de sergents, hi podíem anar totes. Ara, si eren d'oficials de més categoria, s'hi anava amb invitació, hi anava la *gente bien*".

Van passar pel poble voluntaris de les Brigades Internacionals, anglesos, txecoslovacs, italians... El somni revolucionari va acabar-se aviat. L'Angeleta va col·laborar amb el Socorro Rojo: "fèiem gerses de llana pel front. Però n'hi havia que se n'aprofitaven i es quedaven per ells la llana dels matalassos. Sempre hi ha gent a punt per aprofitar-se de tot. I això encara passa ara". Per sort la Popa, amb la seva joventut tronera i l'esperit lliure i feliç, no va ser dels que es va "significar", i va haver de suportar, després, el "pacte de la fam", el boicot moral i econòmic que van imposar els vencedors en un poble irremediablement enverinat i dividit. "Quan ets jove, ets més lliure de dir les coses i no et prenen tan *en serio*", explica. Dels revolucionaris que van fer-se amb el poder a les fàbriques, explica l'Angeleta que eren "gent imbècil, una pobra gent. Eren arrogants en la ignorància. Es veien els amos sense tenir idea de res. N'hi havia una, *la Nassos*, que sempre havia besat els peus dels amos, i es va veure mestressa i va escriure en una carta: «yo tengo sangre revolucionaria». Era per riure".

Ja hem dit que la Popa no està per romanços, i aquí queda el seu lúcida anàlisi d'aquell somni quasi oblidat de capgirament de l'ordre social. I recorda també el temor que despertà la presència dels *moros*, la guàrdia marroquí de Franco. "Fèien una por! Van fer moltes bestieses. Anàven amb una boina vermella. Es van ficar per les cases i ho

» *¿La vida? És tot una mentida. S'ha de mirar, dintre del que es pugui, de no patir massa.*

És qüestió d'agafar-s'ho a la fresca.

MUSEU d'AUTÒMATS

Únic a Europa!

Oficis antics

MUSEU D'AUTÒMATS D'ANTICS OFICIS

Zona del Pla de Sant Ramon
C/ del Mur, 1
17867 CAMPRODON (EI Ripollès)
Tel. + 34 (9) 72 13 04 72
Fax + 34 (9) 72 13 04 64

radiografies al capvespre

saquejaven tot. I algunes dones es van veure apurades”. La Popa, no obstant, va seguir ballant a altres sons: “després van començar els mateixos balls amb els que havien entrat. Anàven amb moltes medalles i eren molt diferents. I ja hi havia tocadiscs”.

La Popa i tants d'altres van haver de tirar endavant en els foscos anys de la posguerra: els durs de plata, les veremes a França, els intercanvis de sabó i xocolata, l'aigua freda del Canigó, les patates, el greix de vedella, el pa i el farro (blat de moro triturat amb què s'engreixa les gallines). I, naturalment, la perruqueria. “No he anat mai a cap acadèmia”, diu. I allà, amb la clientela del poble i amb els barcelonins més il·lustres, la Popa va tirar endavant, amb jornades maratonianes, indiferent als canvis de l'ordre exterior. Rentant i estrebant caps. Amb la seva traça decidida i autodidacta en el cop de tisora, marcant i fent permanents, tenyint, tallant ungles i pelleriungues, depilant celles, parsimoniosament, una per una, amb unes pinces. Tot amb el nervi característic de la Popa, enèrgica, infatigable.

La perruqueria, món de dones. “Com diu l'Alejandro Cuadrado, aquest és un poble on s'ha de viure de la lliura d'arròs”, diu. Es refereix, és clar, a la volatilitat dels clients: un dia et vénen, l'atre et fugen. D'anècdotes, t'explica les que vulguis: la carnisseria d'una orel·la tallada a cop de tisores. O la mullena causada a una forastera en un accidentat rentat de cap. O els berenars que celebraven a l'establiment a la fi de la jornada, bebent i menjant el que portaven algunes clientes amagat en discrets paquets. Festes de dones enriolades que s'esbargien a Ca la Popa a esquenes dels marits. “No hi havia la mala fe que hi ha ara”, diu. Hi havia, però, com en tota perruqueria com cal, un *safareig* més gran que el de la Cordera. “La xafarderia hi havia de ser. És que hi havia de ser”, diu la Popa molt solemne.

I explica que algunes clientes anàven a la perruqueria no per ser pentinades ni enlacades, sinó simplement per posar-se al dia de les vicissituds més marronoses de la vila camprodonina.

Ara, retirada des de fa vint anys, la Popa va ajudar, en el seu moment, a muntar el Casal d'Avis. Certes desavinences de criteri van provocar-ne la desbandada definitiva i inapel·lable. “És que jo no tinc cap necessitat d'imposar-me”, diu. “Plego i s'ha acabat”. És aquest doll d'energia independent, potser d'intransigència. És l'alè huracanat que la vida —la nena a la fàbrica, el ball amb els soldats, la vídua de posguerra, les estrebades i els cops de tisora— ha instal·lat al cor mateix de la Popa. Aquest és, segurament, el secret amagat rere l'esplendor de la vuitantena: l'espurna intocada, invencible al pas del temps. “Sóc independent, ja ho crec. Jo no vull compromisos. Si a mi em sembla, m'estic asseguda en aquest silló fins a les deu de la nit”, diu.

La vida, per l'Angeleta, la Popa, consisteix en prendre's les coses “a la fresca, encara que a vegades les malalties ho malmeten tot”. “S'ha de tenir ambició per pujar, però no s'ha de tenir enveja, perquè ara n'hi ha molta més que abans”, conclou l'Angeleta. La llum capvespral s'ha anat esvaint, i ara la Popa ja té pressa per sopar. □

Excavacions, Obres i Venda d'àrids

Josep Colomer

Plaça La Fia, 3
Tels. 972 74 05 00
908 - 16 48 02
17867 CAMPRODON

Opinió

Conviure amb un fumador, és una prova d'amor?

Si Cristòfol Colom arribés ara d'Amèrica amb aquelles fulles de tabac que els nadius de Sant Salvador li van regalar, les autoritats sanitàries de tot Europa farien reunions maratonianes —els anglesos en dirien bé, ja que es deixaria de parlar de les vaques bojes—, i no hi ha cap dubte de què acordarien que aquest és un producte del dimoni i que s'ha de prohibir.

Però la història és la història, i aquestes autoritats sanitàries es conformen —la consciència és la consciència— en advertir en l'envoltori del producte que perjudica seriosament la salut.

Aquesta advertència no és en va. El tabaquisme causa nombroses malalties cròniques, com les cardiovasculars, les respiratòries i diferents tipus de càncer. No obstant això, un estudi recent indica que, a Catalunya, el 46 per 100 dels homes i el 25 per 100 de les dones d'entre 15 i 64 anys es declaren fumadors.

Un recent estudi epidemiològic denota que a Catalunya el tabac és responsable del 30 per 100 de la mortalitat produïda per càncer.

Sembla, doncs, que el tabac és un producte que comporta molts perills, i sembla ser que conviure amb un fumador també. Els que no fumem, però

estem exposats regularment al fum del tabac alliberat i diluït a l'aire ambiental, veiem augmentar fins a un 20 per 100 el risc de patir càncer de pulmó.

Deixar de fumar no és fàcil: d'això n'hem d'ésser conscients tan els que fumem com els que no ho fem. Els primers productes per deixar l'hàbit de fumar daten de l'any 1890. Des d'aquella data fins ara ha plogut molt, i s'ha cremat molt tabac. En aquest període s'han desenvolupat una quantitat de productes i mètodes per deixar de fumar innumerable. Però aquesta és una lluita desigual. Mira per on, ara coneixem que la potent indústria tabaquera també feia les seves investigacions, però per buscar un resultat contrari: que l'addicció fos tal que la gent no pogués deixar de fumar. I, coses de la modernitat, ara omplen milers i milers de pàgines Web amb aquest sinistre treball.

Però si amb tot això no n'hi ha prou, també estudis recents indiquen que el tabac és un producte discriminatori: en igualtat de tabac consumit, les dones presenten un risc superior als homes, aproximadament un 50 per 100, de patir un càncer de pulmó.

Després de conèixer tot això, tinc el convenciment que conviure amb un fumador és, o serà properament, una prova d'amor irrefutable.

◆ Lluís Gamell i Álvarez

Brocanter

Plaça d'Espanya, 7
CAMPRDON
Tels. 93 815 20 34
Mòbil 907 85 74 86

Pep Casas

**Compra-venda
i Restauració**

de mobles i
objectes antics

Opinió

La ploma convidada

Remei Margarit i Tayà

Nascuda a Sitges el 1935, actualment treballa a l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

Cantautora i fundadora de *Els setze jutges* l'any 1960.

És llicenciada en Psicologia per la Universitat de Barcelona i escriptora.

Col·laboradora dels diaris *El País*, *La Vanguardia* i el *Diari de Barcelona*

Autora de *La soledat i el desig* (1988) i *Estimat John* (1992)

Posar en un parell de folis el munt de records i d'imatges viscudes al llarg de deu anys és una fita impossible d'assolir, però la història d'amor que he viscut amb el poble de Camprodon i amb la seva gent ha format part del meu benestar al món. És per això que voldria recordar i, d'alguna manera, retre un homenatge a tot aquell temps viscut, en el més bon sentit de la paraula, envoltada d'amics en un paisatge privilegiat on els arbres, l'aigua dels rius i la lleugeresa de l'aire feien de cada estiu, per a mi i per als meus fills, un oasi de pau on retrobar el sentit de les coses de cada dia.

Sempre he estat llaminera, i potser per això, la pastisseria Santa Maria, al Planet, va ser el centre d'atracció de les nostres primeres mirades, les de les meves filles i les del meu fill, aleshores mainada encara, i la meua. Però la pastisseria ens va donar molt més que dolços; hi havia en Martí i la Mercè, amb els seus fills, que ens acolliren com a amics de sempre, creant una aliança que el temps no ha pogut destruir. La seva rebotiga era per a nosaltres una segona llar, i allí ens aplegàvem uns quants a fer petar la xerrada sobre el bé i el mal i el com es podria arreglar el món. Diria que el vam arreglar força, si més no el nostre. La Mercè feia mitja i els altres miràvem passar el temps.

En Manel i la Berta, i en Josep Mª Freixa, eren tres constants d'aquelles tertúlies, així com en Joan Homs, que aleshores era vicari del poble i que tenia un caràcter discutidor de mena.

El meu fill Maurici va aprendre a pintar croissants de bon matí, i jo vaig aprendre, entre d'altres moltes coses, a despatxar dolços a la sortida de missa de dotze. Va ser un bon temps per a mi.

La Magdalena de La Parra era un dels personatges importants del poble, ens teníem molt de *carinyo*, i ella ho deia sense embuts. Amb ella, jo sentia que tenia una mena de germana gran que m'havia adoptat per la seva bonhomia innata; és probable que molta gent se sentís així

amb ella. Ara ja no hi és, però el seu record perdura.

Una altra tertúlia més petita la fèiem a ca l'Epi, el carnisser del carrer València. Al migdia, la cerimònia de comprar els diaris ens feia anar carrer València avall, i jo havia de comprar la carn pel dinar de la família. En Josep Mª Freixa feia el mateix a la mateixa hora; per tant, ens trobàvem a ca l'Epi. Jo no tenia pressa, perquè l'estiu i les vacances són per això, per perdre la pressa. Ens assèiem en unes banquetes a banda i banda del taulell mentre l'Epi despatxava la carn a la gent que anava entrant. Algunes persones de diners compraven filets, *rellomillos* i trossos selectes, i protestaven força perquè mai no era res del seu gust. Nosaltres callàvem, i quan ja havia marxat tothom, jo demanava carn picada per fer mandonguilles i ell em deia: "*ets tonta, et quedes tot el que et dono*". No cal dir que la carn sempre era bona. Ara, ell tampoc hi és, però recordo la seva cordialitat com un regal immenscut.

Un dia vaig cantar cançons al Casal. També cada any per la festa major vaig ballar la Maniera pels carrers, vaig parlar de pintura amb en Surroca i de com anaven les coses per tot arreu amb l'Isidre relloger i, alguna tarda, mentre la Paulina de can Sayola plegava la roba, jo m'asseia al seu costat i parlàvem de les nostres coses.

En tots aquells estius no vaig sentir cap enyorança de la ciutat; al poble hi tenia un món propi i entranyable que no em demanava res més que ser-hi, i jo hi era de tot cor. Encara ara, la meua família té la necessitat de trepitjar, de tant en tant, els seus carrers, potser perquè aquest tros de muntanya té una força tel·lúrica incomparable. Ja hi venien els meus avis, potser pels mateixos motius. No se sap què ens lliga als pobles i a les persones, ni tan sols sabem en què consisteix aquest lligam, però sí que sentim la seva pèrdua quan ja no els tenim.

Em deixo molta gent significativa, però al llarg d'aquells anys i de viure en diferents cases, els meus fills varen créixer i jo també, en molts sentits. Però de la riquesa que tenim en els nostres records en són responsables, en bona part, aquest magnífic poble i la seva gent. □

-IMATGES

que han estat notícia

► 6-7-8 de desembre 97

Fires i Festes de la Puríssima
de la Vall de Camprodon

Una vegada més, els actes principals van ser la Mostra de Productes Autòctons de la Vall, a la sala de l'Hotel Camprodon, i el ball de nit, amb l'elecció

de la pubilla de la Vall

(que aquest any és la Mònica Roca Guillamet, de Molló). Uns actes que, sense l'empenta i l'esforç personal de l'Esteve Moret, difícilment es portarien a terme.

► 12-13-14 de desembre 97

Espectacle Play Back

Una nova edició exitosa i reestructurada d'un ja consolidat espectacle Play Back, que celebrava ni més ni menys que el seu 10è Aniversari.

Una part dels beneficis obtinguts van anar a parar a la cavalcada de Reis.

Cafè - Bar

☎ mòbil: 908 64 53 44

Carrer Nou, 4
17867 CAMPRODON
(Girona)

IMATGES - que han estat notícia

Festes de Nadal

La tradicional Missa del Gall, la Quina organitzada per la Unió Esportiva Camprodon, el Concert de Nadal per la Coral Camprodon i la Coral Brins, les sessions de cinema, el ball de cap d'any, el Concert d'Any Nou, el parc infantil, la cavalcada de reis...

Van ser alguns dels actes destacats que es van portar a terme per aquestes dates.

A les fotografies de la dreta, de dalt a baix:

- Concert de Nadal al Casal Camprodoní, el dia de Nadal (a càrrec de la Coral Camprodon, que celebrava el seu Xè Aniversari, i la Coral Brins)
- Concert d'Any Nou, el dia 3 de gener (a càrrec de l'orquestra Amadeus Kammerorchester Stuttgart), també al Casal Camprodoní
- Cavalcada de Reis, el dia 5 de gener.

► 30 de gener 98

Play Back infantil: "La gran nit de les petites estrelles"

En un espectacle que combinava Play-Back i concurs, i que celebrava la seva primera edició, les petites estrelles de Camprodon van demostrar ser artistes d'un alt

nivell, fent les delícies del seu públic. Esperem que es repeteixi aquest espectacle, organitzat per l'ADVAC, i donem molts ànims a les nostres joves promeses.

FOTOGRAFIA COMA

► 24 de desembre 97 -
6 de gener 98

FOTOGRAFIA COMA

FOTOGRAFIA COMA

FOTOGRAFIA COMA

IMATGES

que han estat notícia

► 21 i 22 de febrer 98

Festes de Carnaval

Ball i xerinola per a petits i grans, amb rua pels carrers de la vila i gresca al pavelló, amb una gran varietat de disfresses des de *Hare Krischna* amb rapat inclòs a bombones de butà que reclamen la seva revisió per part del servei oficial.

Dia Internacional ► 8 de març 98 de la Dona Treballadora

Organitzat per l'Associació de Dones de la Vall de Camprodon, l'ADVAC, les dones de la Vall van poder gaudir d'un sopar al pavelló d'esports de Camprodon, cuinat pels pescadors de Roses. Al llarg de tot el dia, s'exposaren els treballs artesanals fets per dones, i l'acte principal de la jornada fou la presentació del llibre *Així cuinen les dones de la Vall*, amb una entrega de premis a les millors receptes, i amb elecció de la pubilla 1998. Tot això, després del sopar, sense oblidar l'amenització per part de les mateixes associades.

Casal Camprodoní

Des de la revista volem encoratjar i animar a la Junta del Casal Camprodoní per l'esforç *Titanic* que realitza per tal de portar les darreres novetats cinematogràfiques al nostre cinema. El calendari de la revista no ens permet informar de la *Travessa dels Òscars'98*. En el proper número informarem de l'afortunat guanyador del viatge a París d'enguany.

**C. Ventura
Consultors, S.L.**

*Cristina Ventura i Carpintero
Economista*

Carrer Freixenet, 6, baixos
Telèfon (972) 13 03 08

**Laboral
Fiscal
Comptable**

17867 CAMPRODON
(Girona)

Cartes al Director

Les persones que vulguin veure publicada la seva carta, hauran d'adreçar-la a la seu de *El Camp Rodó* (vegeu requadre).

És imprescindible que les cartes vagin signades amb nom, cognoms i DNI, encara que hi pot figurar un pseudònim a l'hora de publicar-les (cal indicar aquesta preferència).

Revista *El camp Rodó*
Secció Cartes al Director
Ajuntament de Camprodon
Plaça d'Espanya, 1
17867 CAMPRODON

Per manca d'espai, *El Camp Rodó* es reserva el dret de publicar les cartes i de resumir-les si és necessari.

Per a la seva publicació, se seguirà un rigorós ordre d'arribada a la direcció de la revista, i no s'exclourà cap carta en funció del seu contingut.

El Camp Rodó agraeix les col·laboracions dels seus lectors.

Records de La Perla

■ Ens hagués agradat que aquesta carta us hagués arribat fa molts dies, però les circumstàncies del dia a dia fan que sovint els bons propòsits no acabin de prendre forma...

D'altra banda, no som molt hàbils amb la ploma (bé, amb les tecles), i mentalment hem escrit una dotzena de cartes diferents, però resulten "cursis", o no diuen el que voldríem dir, o són massa transcendents...

El fet és que la nostra amiga comú, la Carolina, ens va fer arribar un exemplar de la revista *El Camp Rodó* (el núm. 5), adjuntant una nota que deia: "Directors a la pàgina 22 con los *kleenex* a mano..."

Han passat 17 anys (*La Perla* va obrir el 2 d'agost del 1980 i va tancar el juny del 1983), i llegir aquestes línies no ens deixa indiferents. Però és que tampoc ens va deixar indiferents el nostre pas per Camprodon. Només tenim bons, boníssims records de la nostra curta estada a la Vall.

Estem molt i molt agraïts de conservar aquests bons records i de transmetre'ls d'aquesta manera. Ens heu emocionat molt, tan a nosaltres com als nostres amics i al nostre fill gran que només ha sentit coses bones de la nostra curta vida a les muntanyes...

Moltes gràcies i fins aviat, i endavant amb *El Camp Rodó*.

Una forta abraçada,

TOTI i CLARA (*La Perla*)
Barcelona

La plaça Dr. Robert

■ Sr. Director:

Aprofitant l'oportunitat que ens doneu als lectors de la revista per mani-

festar les nostres opinions, he de dir-li que, la meua, coincideix del tot amb la Mercè Suriñach, que escrivia una carta al director en l'anterior número de *El camp Rodó*, queixant-se del poc control que hi ha en el tema de les defecacions dels gossos.

¿Heu passat, últimament, per la plaça Dr. Robert? Allò més aviat sembla un *pipi-can*. És vergonyós el que els amos deixen fer als seus gossos.

I... parlant d'aquesta plaça, em pregunto:

— On hem de llençar els papers, llau-nes, closques... si no hi ha cap papera?

— ¿Per què, havent'hi els senyals d'aparcament optatius, es permet als cotxes enfilar-se als cantons empedrats de la plaça?

— Serà possible veure la font acabada algun dia? I els bancs, trobaran el seu destí, definitivament, o se seguiran "passejant" d'una banda a l'altra de la plaça?

Desitjo que en el proper número de la revista pugui gaudir de la vostra resposta, o de la contesta per part de qui correspongui respondre.

Atentament,

Una vilatana
Camprodon

La torre del rellotge

■ A Camprodon, no toquem ni quarts ni hores. I si toquen, o són endarrerides o són avançades. Parlo de la torre del rellotge.

Potser, després del *Big Ben* de Londres, el nostre és un dels rellotges més bonics que hi ha, i és una pena que no vagi mai (o gairebé mai) a l'hora.

Personalment, jo més d'una vegada he perdut l'autocar del diumenge a la tarda per anar a Barcelona, per culpa de refiar-me del rellotge de la vila.

Tant em fa que la seva esfera que sigui de color kiwi o mandarina (hi ha gent que diu que la tonalitat varia segons d'on li vingui la llum); el que m'agradaria i que des d'aquestes pàgines reclamo és que vagi a l'hora, i si no pot ser amb precisió suïssa o puntualitat anglesa, que sigui almenys amb aproximació catalana.

Penso que si l'objectiu de tots és fer un poble bonic, potser seria qüestió de posar-hi fil i arreglar-lo. La torre del rellotge és un element d'identitat prou important com perquè se li doni prioritats.

Aprofito l'avinentsa per felicitar i agrair a qui correspongui l'oportunitat que tenim els camprodonins d'expressar les nostres inquietuds i opinions a través de les pàgines d'aquesta revista.

Atentament,

P. R. S.
Camprodon

* En llegir aquesta Carta al Director, s'ha cregut convenient, des de l'Ajuntament, donar-li resposta immediata, ja que és un tema que ens preocupa a tots plegats, i en el que actualment estem treballant.

El problema del mal funcionament del rellotge és degut al mal estat de la torre on aquest s'ubica, amb filtracions d'aigua i perill en els accessos. L'Ajuntament ha demanat repetides vegades subvenció per al seu arranjament al Departament de Cultura de la Generalitat, sense obtenir, de moment, resposta positiva. Si aquesta no arriba en breu, es pensa sol·licitar un ajut a la Diputació de Girona, i actuar urgentment.

DISC - CLUB

P
III
TRIS

CAMPRODON

“Em pertanyia”

A hir a la nit donaren la notícia: la mateixa notícia que es venia repetint últimament: “Em pertanyia..., la vaig matar perquè em pertanyia...” Així d’eloqüent i servicial es prestava a defensar el seu homicidi aquell individu, davant l’angoixa de milers de radio-oients.

En sentir pràcticament les mateixes paraules de dies anteriors, transmeses per aquella veu pragmàtica que es disposava a donar a totes les notícies el mateix grau d’importància, he de reconèixer que no vaig saber com reaccionar...

“Tothom vol posseir la teva vida”, havia comentat Ella dies abans a una amiga. “Sí, la teva vida, la vida d’ell, la dels altres; tothom vol posseir la vida d’algun cos aliè al seu. Som egoïstes i, encara que ens costi reconèixer-ho, no tenim llibertat total; estem vinculats uns amb els altres, d’una forma o d’una altra. Fixa’t amb el cordó umbilical: estem vinculats a un altre ésser fins i tot abans de néixer i, el que és més complexe encara, ho seguim estant al llarg de les nostres vides, ho vulguem o no. El nostre ésser està essent constantment robat pels altres. ¿O és que potser penses que les teves accions són lliures? ¿Que els teus canvis, els teus pensaments, els teus sons o silencis, són lliures? No, no, impossible; no seria lògic, la història no existiria, perquè llavors series un fantasma, un cos invisible, no tindries força ni raó d’existir...”

D’aquesta manera s’havia confessat Ella dies abans...

“Dit d’una altra forma: de la mateixa manera que els nostres moviments, les nostres accions, tenen sempre repercussió en algú, sempre existeix algú que s’apropia de les nostres accions, dels nostres pensaments i, fins i tot, de les nostres paraules...”

¿Fins a quin punt tenim dret a intervenir en les conseqüències dels altres?

“Em pertanyia...”, havia dit Ell.

Que poc en sabem, de la importància que donen els altres als nostres fets! I en quin grau i mesura valoren els altres les nostres accions, fins a quin punt els afecten!

Qui podia imaginar-se que aquell individu es creia ser amo i senyor de la vida d’Ella?

El diumenge 8 de març va ser el Dia de la Dona i és ben cert que, posats a celebrar, hi ha prou motius per a fer-ho. També és cert, però, que són massa les dones que pateixen diàriament la violència i la usurpació dels seus agressors. ¿De quina alliberació em parlen?

Perquè està clar que la nostra identitat com a dones no està del tot acceptada com a éssers íntegres i individuals per part d’alguns membres del sexe oposat. Encara n’hi ha uns quants que es creuen estar otorgats del diví poder de posseir-nos i, que jo sàpiga, aquest és un do diví.

Diví plaer seria que no existissin tals individus. □

Tel. i Fax:
972 13 00 09

Immobil·liària

Vall de Camprodon

Passeig de la Muralla, 1

CAMPRODON

API 120

Fracassos

Proust ens va ensenyar que l'etern retorn era possible només amb una magdalena en forma de cloïssa, sucada en el te amb llet que li servia la mare.

El primer cop que ho vaig llegir, la veritat, no m'ho vaig acabar de creure. Vaig pensar que era una exageració. No m'acabava d'empassar que només el gust d'aquella magdalena provoqués a l'escriptor la possibilitat de fer un viatge en el temps i en l'espai, i el transportés, de cop i volta, a la seva infantesa. Una infantesa, per postres, explicada de manera tan perfecte.

El primer cop que em va passar a mi, va ser tot esmorzant en un cafè qualsevol de Barcelona. Vaig demanar, sortint-me del meu règim habitual, un brioix de pernil dolç que tenia un aspecte molt menjívola. A la primera mossegada, vaig trobar-me al mig de la planta baixa del Bell-Lloc, farcida de globus de colors i de serpentines, assegut en una taula molt llarga amb les tovalles de paper blanc, bevent refrescs i menjant brioixos de pernil dolç; envoltat d'altres nens i nenes com jo i del meu poble, tot celebrant l'aniversari d'algun dels nostres. Vaig ser feliç.

El segon cop que em va passar va ser fa uns quants dies. Tornava cansat de la feina, amb els ulls mig clucs, durant el trajecte diari de metro que em porta d'un cantó a l'altre de la ciutat, quan de sobte va començar a sonar un acordió. La música em va transportar a París, durant un viatge que vam fer quan encara festejàvem (tampoc fa tants anys), i vaig tornar a ser feliç.

Però aquell segon cop, la realitat va ser molt més crua: l'acordionista era un pobre pare de família que demanava caritat per poder donar de menjar a les dues filles que se li arrapaven als pantalons.

A quina escola van aquestes criatures?, vaig pensar. Com és possible que la societat no procuri, no tan sols les condicions mínimes per menjar i viure als seus ciutadans, sinó també les mínimes condicions d'ensenyament. Aquestes dues nenes no podran escollir mai el dret que tenen de saber qui va ser en Proust i què va escriure. No dic pas que ho hagin de saber, però ni tan sols els donarem l'oportunitat de poder triar si ho volen saber o no, com s'ha fet amb nosaltres.

Em va quedar l'amarga sensació d'impotència i de fracàs (que s'assembla molt al fracàs escolar) i de pensar que aquells nens i nenes del meu poble érem (som), amb tots els problemes que poguessin tenir els nostres pares i tots els esforços que haguessin de fer, uns privilegiats.

I tot i aquests privilegis, no ens cansem de repetir-nos la moralitat que "tots som iguals". En realitat, té raó Orwell quan escriu que n'hi ha que són més iguals que els altres. I nosaltres, sense voler, som més iguals a un tertulià de la Cope que no pas a l'acordionista del metro. Quan t'adones d'aquesta circumstància, sí que tens la sensació de fracàs. □

⇒ Oriol Molas.

L a x i n x e t a

(EL COMENTARI ÉS SECRET DE CONFESSIÓ)

REFORMES I CONSTRUCCIONS
PROJECTES INDUSTRIALS

C/ Ferrer Bàrbara, 25
Tel. (972) 13 02 14
17867 CAMPRODON

EXPERTO INMOBILIARIO TITULADO 803

PISOS EN VENDA.

**2 - 3 habitacions i dúplex - Terrasses
Jardí - Calefacció individual
Parquet - 2 banys - Vista a la vall**

L'ISARD III

LLANARS

MONTURIOL - TRAVESAS C/ València, 47 CAMPRODON Tel.: 74 04 62